

Pradinio ir pagrindinio ugdymo muzikos programa

Programą rengė: I. Bertulienė, dr. A. Girdzijauskas, V. Šaulienė, U. Vaiginis, dr. E. Velička.

Turinys

1. Muzikos dalyko paskirtis	2
2. Muzikos dalyko tikslai ir uždaviniai	2
2.1. Muzikos dalyko tikslas.....	2
2.2. Pradinio ugdymo uždaviniai.	2
2.3. Pagrindinio ugdymo uždaviniai.	2
3. Kompetencijų ugdymas dalyku.....	3
3.1. Pažinimo kompetencija.....	3
3.2. Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija.....	3
3.3. Kūrybiškumo kompetencija	3
3.4. Pilietiškumo kompetencija.....	3
3.5. Kultūrinė kompetencija.....	4
3.6. Komunikavimo kompetencija.....	4
3.7. Skaitmeninė kompetencija	4
4. Muzikos pasiekimų sritys.....	4
4.1. A. Muzikavimas (dainavimas, grojimas)	4
4.2. B. Muzikos kūryba (improvizavimas, komponavimas, aranžavimas).....	5
4.3. C. Muzikos reiškinių ir kontekstų pažinimas.....	5
5. Muzikos mokymosi pasiekimų raida	6
6. Muzikos mokymo turinys	10
7. Muzikos dalyko pasiekimų vertinimas	16
8. Muzikos dalyko pasiekimų lygių požymiai	16

1. Muzikos dalyko paskirtis

- Muzika yra savita garsinio meno forma. Ją sudaro laike ir erdvėje sąmoningai dėstomi garsai bei jų struktūros, kuriuos kūrėjai, atlikėjai ir klausytojai suvokia kaip muziką. Vidiniu savo turiniu muzika mums atveria turtingą sociokultūrinių prasmų ir vertybių pasaulį. Šios prasmės ir vertybės yra kultūriškai išmokstamos, nes muzika iš esmės yra abstrakti.

- Muzika yra universali žmogiškosios patirties ir kūrybos išraiška, savitas pasaulio pažinimo ir artikuliacijos būdas. Ji svarbi kiekvienam asmeniui ir visuomenės nariui: atspindi individualių polinkių, poreikių, interesų įvairovę. Muzika pasižymi sociokultūrinių funkcijų įvairove ir yra būdinga visoms kultūrinėms bendrijoms. Savosios ir kitų kultūrų muzikos pažinimas atveria naujus patirties akiračius, padedančius orientuotis įvairialypiaje dabarties ir praeities pasaulyje. Muzikavimas telkia bendruomenę ir yra veiksminga tradicijų, vertybių perdavimo priemonė.

- Muzikavimas, muzikos pažinimas turi ir savaiminę, ir instrumentinę ugdomąją vertę. Jis kuria mokinio savimonę ir stiprina savivertę, ugdo empatiškumą, atveria ir plėtoja kultūrinės įvairovės supratimą. Muzikinė veikla mokiniams leidžia patirti muzikavimo džiaugsmą ir kūrybinį pasitenkinimą, skatina pasitikėjimą savimi. Ji ugdo discipliną, didina motyvaciją, gerina emocinę pusiausvyrą. Muzikavimas daro teigiamą poveikį ugdytinių intelektui, jų akademiniais pasiekimams. Mokymasis groti instrumentu lavina smulkiąją motoriką ir aktyvina skirtingas smegenų sritis. Dainavimo praktika lavina balsą, stiprina klausos ir balso koordinaciją. Muzikavimas grupėje, kolektyvinis kūrybinių užduočių sprendimas lavina mokinių socialinius įgūdžius, ugdo empatiją.

- Muzikos dalyko paskirtis – suteikti galimybes mokiniams patirti muzikavimo džiaugsmą ir kūrybinį pasitenkinimą, plėtoti jų muzikinę estetinę patirtį, padėti pažinti savo kūrybines galias, atverti muzikinį kultūrinį horizontą. Nuoseklus ir sistemingas muzikinis ugdymas vyksta per įvairias muzikinės veiklos rūšis, apimančias muzikavimą, muzikos kūrimą ir muzikos klausimą bei nagrinėjimą. Muzikos mokymasis remiasi klausos patyrimu, jis gali būti perteikiamas ir žodiniu, ir neverbaliniu būdu. Mokymasis skaityti ir užrašyti muzikinį tekstą (gaidomis ar simboliais) leidžia ugdytiniams prie muzikos prisiliesti savarankiškai, įgalina juos prasmingai dalyvauti muzikos grupėse ir kolektyvuose, skatina tolesnio muzikavimo poreikį.

2. Muzikos dalyko tikslai ir uždaviniai

2.1. Muzikos dalyko tikslas

Ugdyti kūrybingą, savarankišką ir kritiškai mąstančią, muzikinei kultūrinei patirčiai atvirą ir empatišką asmenybę, puoselėti ugdytinių estetinę patirtį, kultūrinį identitetą; sukurti sąlygas besimokantiems tapti sąmoningais muzikinės kultūros dalyviais ir kūrėjais; teikti jiems muzikinio raštingumo ir bendrojo kultūrinio išprusimo pagrindus, laiduojančius muzikavimo ir muzikos pažinimo poreikį tolesniame gyvenime.

2.2. Pradinio ugdymo uždaviniai.

Pradinėje mokykloje siekiama, kad mokiniai:

- puoselėtų savo įgimtą muzikalumą, ugdytųsi muzikavimo, kūrybos ir muzikos supratimo gebėjimus;
- muzikuodami drauge ir po vieną susipažintų su įvairiais vokaliniiais ir instrumentiniais garso išgavimo būdais;
- išbandytų įvairias muzikinės raiškos priemones, nagrinėtų muzikinės kalbos savybes, įgytų muzikinio raštingumo pradmenis;
- susipažintų su muzikos reiškinių, muzikos žanrų ir formų įvairove, mokytųsi juos vertinti;
- muzikos išpūdį ir patyrimą išreikštų įvairiais būdais: plastišku ir raiškiu judesiu, vizualiai (spalva ar linija), žodiniu apibūdinimu;
- dalyvautų klasės ir mokyklos, šeimos ir bendruomenės muzikiniame gyvenime.

2.3. Pagrindinio ugdymo uždaviniai.

Siekiama kad mokiniai:

- išgyventų muzikavimo džiaugsmą ir kūrybinį pasitenkinimą, dalyvaudami muzikos kūrimo, atlikimo, suvokimo procesuose, puoselėdami bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimus; įveikdami muzikinius iššūkius patirtų savivertės augimą;
- plėtotų savo asmeninę bei kultūrinę tapatybę, sąmoningai ir argumentuotai rinktusi atliekamą bei klausomą muziką;
- per muzikavimo, kūrybos ir muzikos klausymosi praktiką plėtotų savo muzikinę patirtį; mokytusi muzikos kalbos bei ugdytų jos supratimą, pažintų muzikos kūrimo principus ir procedūras, muzikines struktūras ir formas;
- ugdytusi gebėjimą kritiškai vertinti muzikinę kultūrą, atsižvelgdami į meno kūrinių socialinį kultūrinį, istorinį kontekstą; pažintų kūrinių žanrų ir stiliaus bruožus;
- puoselėtų pagarbą savo šalies muzikinės kultūros tradicijoms; plėtotų savo muzikinį kultūrinį horizontą, ugdytusi pagarbą ir empatiškumą kitų kultūrų (subkultūrų) muzikai;
- sąmoningai ir atsakingai dalyvautų klasės ir mokyklos, bendruomenės, šalies muzikiniame gyvenime.

3. Kompetencijų ugdymas dalyku

3.1. Pažinimo kompetencija

Per muzikos pamokas mokiniai ugdomi pažinimo kompetenciją įgydami muzikos žinių bei gebėjimų, mokydami kritiškai mąstyti ir sprenddami muzikines kūrybines problemas. Muzikuodami, kurdami muziką ir jos klausydami, mokiniai mokosi įveikti išskylančius iššūkius, rasti tinkamus sprendimus. Įveikdami muzikavimo sunkumus ir muzikinės kūrybos iššūkius jie mokosi mokyti. Operuodami muzikos kalbos elementais ir struktūromis jie mokosi suvokti muziką kaip prasmingą neverbalinį garsinį tekstą. Muzikos kūrinio suvokimas – savitas mąstymo būdas: tai kognityvinis iššūkis, reikalaujantis pastangų ir skatinantis savižiną ir saviugdą. Nagrinėdami muzikos reiškinių įvairovę mokiniai įgyja muzikinės kultūros pagrindus.

3.2. Socialinė emocijinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

Drauge muzikuodami, diskutuodami, sprenddami kūrybines problemas, mokiniai mokosi bendrauti ir bendradarbiauti. Euritmiškai judėdami pagal muziką (t. y. judesiais reaguodami į besikeičiančias muzikos savybes), jie ugdomi empatijos gebėjimus, mokosi stebėti ir jausti vienas kitą (ugdomas *aš-ir-kitas* santykio supratimas). Pažintis su kitų kultūrų (subkultūrų) ir stilių muzika mokiniams atveria galimybę pažinti *kitą*, taip ugdyti empatiškumą ir toleranciją. Muzika svarbi ir kaip psichologinės savireguliacijos būdas (diskutuojama apie aktyvinančią ir raminančią muzikos poveikį, nagrinėjami pavyzdžiai). Ypač svarbios muzikuojant patiriamos teigiamos emocijos, savižina, asmenybės ūgtis ir savivertės augimas, patiriami įveikiant mokinio jėgas atitinkančius muzikinius iššūkius. Su šia kompetencija siejasi ir atskiros dalyko temos (pvz., triukšmo tarša ir akustinė higiena; muzika ir žalingų įpročių prevencija, kt.).

3.3. Kūrybiškumo kompetencija

Muzikinis ugdymas su kūrybiškumu visų pirma siejasi per kūrybines veiklas: komponavimą, improvizavimą, aranžavimą, muzikinės kultūros pažinimą ir interpretavimą. Per muzikos pamokas skatinamas muzikinės raiškos galimybių tyrinėjimas, muzikinė mokinių kūryba bei muzikinės patirties refleksija. Mokiniai kelia probleminius klausimus, mokosi juos kūrybiškai spręsti ieškodami įvairių sprendimo būdų, interpretuodami ir vertindami kuriamą, klausomą ir atliekamą muziką. Muzikuodami, kurdami muziką, ją analizuodami ir vertindami mokiniai plėtoja spontaniškus ir racionalius kūrybinės raiškos ir mąstymo būdus, mokosi juos derinti. Jie generuoja muzikines ir kitas kūrybines idėjas (įprastu būdu ar pasitelkdami IKT teikiamas galimybes).

3.4. Pilietiškumo kompetencija

Muzikos pamokose pilietiškumo kompetencija ugdoma per atskiras temas, muzikos (atliekamos ir klausomos) repertuarą. Mokiniai mokosi suvokti ir paaiškinti muziką kaip simbolinę galią, telkiančią ir vienijančią bendruomenės ir visuomenę (pvz., protesto muzikos reikšmė, „dainuojančioji revoliucija“, kt.).

Mokomasi himnų, kitų svarbią simbolinę reikšmę įgijusių autorinių bei liaudies dainų. Svarbi pažintis ir su Lietuvos tautinių bendrijų muzika (lenkų, baltarusių, rusų, žydų, karaimų), padedanti suvokti pilietinės visuomenės etninę įvairovę. Mokiniai mokosi suprasti ir pagrįsti autorinių bei gretutinių teisių reikšmę, etiško ir legalaus kūrinių ir jų įrašų panaudojimo svarbą. Jie bendruomeniškai ir atsakingai prisideda prie klasės, mokyklos renginių (ypač susijusių su Valstybės šventėmis) organizavimo, juose dalyvauja.

3.5. Kultūrinė kompetencija

Ji apima kultūrinį išprusimą (kultūrinės žinias), kultūrinę raišką (gebėjimus ir įgūdžius) ir kultūrinį sąmoningumą (vertybines nuostatas). Per muzikos pamokas mokiniai mokosi vertinti muziką kaip svarbią savo bendruomenės, tautos ir žmonijos kultūros dalį, ugdomi muzikinės kultūros įvairovės supratimą. Susipažindami su muzikos reiškinių, žanrų, stilių, epochų ir kultūrų (subkultūrų) įvairove jie plečia savo muzikinį kultūrinį akiratį, ugdomi pozityvias nuostatas kitų kultūrų muzikos atžvilgiu, mokosi išvengti kultūrinių stereotipų, ugdomi empatiją. Dainuodami liaudies dainas jie giliau susipažįsta su savo etnine kultūra, nagrinėdami ir atlikdami šiuolaikinę muziką įgyja šiuolaikinės Lietuvos, Europos ir pasaulio muzikinės kultūros raidos tendencijų supratimą, pagal savo išgales dalyvauja kultūriniame gyvenime.

3.6. Komunikavimo kompetencija

Muzika yra neverbalinė garsinė komunikacija, vykstanti tarp muzikos kūrėjų, atlikėjų ir klausytojų, o muzikos kūriniai – tai prasmę turintys neverbaliniai pranešimai. Pamokoje mokiniai mokosi kurti ir atlikti, klausytis, analizuoti, interpretuoti ir muzikos kūrinius. Klausydamiesi muzikos, muzikuodami ir kurdami muziką, mokiniai komunikuoja ne tik žodiniu, bet ir neverbaliniu būdu (pvz., reaguoja į muziką, perteikia jos įspūdį kūno kalba, judesiu, piešiniu). Jie mokosi suvokti kūrinį kaip prasmingą muzikinį pranešimą ar tekstą, kuris perteikiamas savitomis (iš esmės neverbalinėmis) muzikinės kalbos ir išraiškos priemonėmis. Mokiniai mokosi suvokti ir vertinti muzikos priemonėmis siunčiamus pranešimus, ugdomi medijų raštingumą.

3.7. Skaitmeninė kompetencija

Mokinių skaitmeninės kompetencijos ugdymas apima visas muzikinės veiklos rūšis: muzikos kūrimą, muzikavimą ir muzikos reiškinių bei kultūrinių kontekstų pažinimą. Muzikuodami ir kurdami muziką, mokiniai mokosi valdyti ne tik realius, bet ir virtualius muzikos instrumentus, kitus muzikavimo bei muzikos kūrimo įrankius. Komponuodami muziką, mokiniai mokosi sudaryti algoritmus ir juos sąmoningai taikyti. Pažintis su natų rašymo programomis mokiniams padeda mokytis natų rašto. Mokiniai savo muzikavimo ir kūrybos bandymus ar pavyzdžius skaitmenina, skelbia internetinėje erdvėje, mokosi kibernetinio saugumo principų ir autorinės etikos reikalavimų. Pažindami muzikos reiškinius ir kontekstus, jie mokosi saugiai ieškoti reikiamos garsinės, tekstinės, vaizdinės informacijos muzikos klausymosi platformose ir socialiniuose tinkluose, kritiškai ją vertinti.

4. Muzikos pasiekimų sritys

Muzikos dalyko programoje išskiriamos trys esminės pasiekimų sritys: *(A) muzikavimas, (B) muzikos kūryba, (C) muzikos reiškinių ir kontekstų pažinimas*. Šios pasiekimų sritys reprezentuoja tris muzikinės veiklos rūšis: muzikos kūrimą, muzikos atlikimą, muzikos klausymąsi. Sritis viena kitą papildo ir glaudžiai siejasi tarpusavyje. Kiekvieno koncentro pasiekimai suformuluoti atsižvelgiant į mokinių raidos ir amžiaus tarpsnių ypatumus bei anksčiau įgytą mokymosi patirtį. Pasiekimai siejasi su atitinkamų klasių mokymosi turiniu.

4.1. A. Muzikavimas (dainavimas, grojimas)

Gebėjimas muzikuoti – tai procedūrinė muzikos žinojimo forma. Muzikavimas (drauge ar po vieną) leidžia mokiniams muzikos kūrinius ir muzikavimo procedūras patirti gyvai, „iš vidaus“; Muzikavimas apima dainavimą (vokalinį muzikavimą), grojimą mokykliniais instrumentais (instrumentinį muzikavimą) ar įvairius jų derinius. Muzikavimo srities pasiekimus nusako trys požymiai: atlikimui pasirinktų kūrinių nagrinėjimas, kūrinių pristatymas ir atlikimas bei įsivertinimas, dalyvavimas bendruomenės muzikiniame gyvenime.

A1 Nagrinėja pasirinktą atlikti kūrinį, aptaria ir kuria jo interpretavimą.

A2 Pristato, atlieka (vienas ar su kitais) pasirinktą kūrinį, vertina savo ir kitų atlikimą.

A3 Dalyvauja muzikiniame ir kultūriniame gyvenime.

4.2. B. Muzikos kūryba (improvizavimas, komponavimas, aranžavimas)

Muzikinė kūryba padeda mokiniams gyvai patirti ir suprasti, kaip muzika yra kuriama. Mokiniai susipažįsta su muzikinių idėjų generavimo, atrankos, konstravimo, fiksavimo procedūromis, jas išmėgina praktiškai. Kurdami (improvizuodami, komponuodami ar aranžuodami) jie mokosi operuoti muzikinės kalbos elementais ir struktūromis, pritaiko muzikinės žinias ir įgūdžius. Šios srities pasiekimus nusako trys požymiai: gebėjimas improvizuoti muzikinius darinius, gebėjimas komponuoti taikant muzikinės kalbos elementus nei struktūras, gebėjimas pristatyti bei vertinti savo ar kitų kūrybą.

B1 Generuoja kūrybines idėjas, improvizuoja.

B2 Komponuoja /aranžuoja (vienas ar su kitais), taikydamas muzikos kalbą.

B3 Pristato ir vertina savo bei kitų kūrybą.

4.3. C. Muzikos reiškinių ir kontekstų pažinimas.

Šios skirties pasiekimai apima visuminį muzikos ir jos kultūrinio konteksto pažinimą: muzikos kūrinių klausymąsi ir jų nagrinėjimą įvairiais aspektais, asmeninio estetinio santykio su muzika suvokimu, kūrinių ir muzikos reiškinių (kūrinių, žanrų ir stilių, kultūrų ir subkultūrų, asmenybių) bei jų kontekstų (sociokultūrinių, istorinių) pažinimą ir nagrinėjimą, aplinkos muzikinio gyvenimo stebėjimą ir sąsajas su asmenine mokinių patirtimi bei asmeniniais pasirinkimais.

C1 Nagrinėja kūrinio muzikinės kalbos ir formos ypatybes.

C2 Kūrinio meninį išspūdį sieja su jo muzikinėmis savybėmis ir vertina iš skirtingų perspektyvų.

C3 Tyrinėja ir apibūdina muzikos reiškinių paskirtį, kontekstus, integracines sąsajas.

C4 Aplinkos muzikinio gyvenimo patyrimą sieja su asmenine patirtimi.

5. Muzikos mokymosi pasiekimų raida

<p>A. Muzikavimas (dainavimas, grojimas)</p> <p>A1 Nagrinėja pasirinktą atlikti kūrinį, aptaria ir kuria jo interpretavimą.</p> <p>A2 Pristato, atlieka (vienas ar su kitais) pasirinktą kūrinį vertina savo ir kitų atlikimą.</p> <p>A3 Dalyvauja muzikiniame ir kultūriniame gyvenime.</p>				
<p>A1 Nagrinėja pasirinktą atlikti kūrinį, aptaria ir kuria jo interpretavimą.</p>				
<p>A1 (1–2 kl.)</p> <p>Aptaria atliekamus kūrinius; parodo elementarų muzikos kalbos ir išraiškos priemonių (pvz., ritmo piešinys, melodijos kontūras) supratimą.</p>	<p>A1 (3–4 kl.)</p> <p>Apibūdina atliekamus kūrinius; parodo muzikos kalbos ir išraiškos priemonių (pvz., ritmas ir metras, melodija ir dermė, dinamika) ir struktūrų supratimą.</p>	<p>A1 (5–6 kl.)</p> <p>Nagrinėja atliekamus skirtingo pobūdžio ir žanrų kūrinius. Paaškina, kaip muzikinės kalbos ir išraiškos priemonės (pvz. ritmas ir metras, melodija ir dermė, harmonija, dinamika) ir struktūros naudojami kūrinio sumanymui atskleisti.</p>	<p>A1 (7–8 kl.)</p> <p>Nagrinėja ir palygina atliekamus kūrinius. Paaškina kaip muzikos kalbos ir išraiškos priemonės bei struktūros supratimas veikia skirtingų žanrų, kultūrų ir subkultūrų kūrinių interpretavimą.</p>	<p>A1 (9–10 kl.)</p> <p>Analizuoja ir palygina atliekamus skirtingų stilių kūrinius. Įvardija stilistinės išraiškos priemones, paaškina, kaip jos padeda atskleisti tam tikro stiliaus (istorinio, kultūrinio) muzikos atlikimo ypatumus.</p>
<p>A2 Pristato, atlieka (vienas ar su kitais) pasirinktą kūrinį, vertina savo ir kitų atlikimą.</p>				
<p>A2 (1–2 kl.)</p> <p>Įvardija atliekamą kūrinį. Kūrinį atlieka ritmingai, siekia intonuoti. Muzikuodami grupėje derinasi prie kitų. Paskatintas įvardija muzikavimo sėkmes ir sunkumus.</p>	<p>A2 (3–4 kl.)</p> <p>Pristato atliekamą kūrinį. Atlieka kūrinį tiksliai (intuonoja, išlaiko ritmą) ir išraiškingai. Muzikuodami grupėje vienu ar keliais balsais derinasi prie kitų. Į(si)vertina atlikimą taikydami pasiūlytus kriterijus.</p>	<p>A2 (5–6 kl.)</p> <p>Pristato ir apibūdina kūrinio atlikimą. Atlieka kūrinį tiksliai ir išraiškingai, atsižvelgdamas į kūrinio pobūdį ir žanro ypatumus. Muzikuodami grupėje derinasi prie kitų, atlieka pritarimo partijas (pvz., ostinato, burdonas ar akordai). Į(si)vertina atlikimo kokybę, taikydami aptartus kriterijus.</p>	<p>A2 (7–8 kl.)</p> <p>Pristato atliekamą kūrinį, įvardija žanrą ar kultūrą. Atlieka kūrinį tiksliai ir išraiškingai, taiko tam tikros kultūros (subkultūros) muzikai būdingas priemones. Muzikuodami grupėje atlieka ritmines ar harmonines pritarimo partijas. Atlikimo kokybei į(si)vertinti taiko susikrutus ir aptartus kriterijus.</p>	<p>A1 (9–10 kl.)</p> <p>Pristato atliekamą kūrinį, nusako jo kultūrinį ar istorinį kontekstą, interpretacinį sumanymą. Atlieka kūrinį tiksliai ir išraiškingai, taiko stiliui būdingas priemones. Ansamblyje derinasi prie kitų, atlieka pasirinktą partiją ar pritarimą. Taiko bendrus ir individualius kriterijus atlikimo kokybei į(si)vertinti.</p>

A3 Dalyvauja muzikiniame ir kultūriniame gyvenime.				
A3 (1–2 kl.) Atlieka sutartą/pasirinktą vaidmenį muzikiniuose pasirodymuose.	A3 (3–4 kl.) Dalyvauja įvairiuose kultūriniuose renginiuose: atlieka sutartą vaidmenį ar užduotį (pvz., atlikėjo, stebėtojo ar kt.).	A3 (5–6 kl.) Dalyvauja renginiuose ar projektuose. Siūlo idėjas ir repertuarą, atlieka sutartą vaidmenį ar užduotį (pvz., atlikėjo, aktyvaus stebėtojo, kritiko).	A3 (7–8 kl.) Dalyvauja formaliuose ar neformaliuose renginiuose, bendradarbiauja juos organizuojant. Teikia siūlymų. Atlieka sutartą vaidmenį ar užduotį (pvz., atlikėjo, aktyvaus stebėtojo, kritiko). Pristato renginius virtualioje erdvėje, laikydamasis saugumo ir autorinės etikos reikalavimų.	A3 (9–10 kl.) Dalyvauja formaliuose ar neformaliuose renginiuose, bendradarbiauja juos organizuojant. Siūlo idėjų. Pasirenka geriausiai savo polinkius ir galimybes atskleidžiantį vaidmenį ar užduotį. Renginių medžiagą talpina virtualioje erdvėje, laikydamasis saugumo ir autorinės etikos reikalavimų.
B. Muzikos kūryba (improvizavimas, komponavimas, aranžavimas)				
B1 Generuoja kūrybines idėjas, improvizuoja.				
B2 Komponuoja / aranžuoja (vienas ar su kitais), taikydamas muzikos kalbą.				
B3 Pristato ir vertina savo bei kitų kūrybą.				
B1 Generuoja kūrybines idėjas, improvizuoja.				
B1 (1–2 klasė) Eksperimentuoja garsais, improvizuoja elementarius muzikinius darinius pagal sąlygą.	B1 (3–4 klasė) Improvizuoja muzikinius darinius pagal sąlygą (pvz. dermę, ritmą). Sukuria nuotaiką pasirinkdamas priemones.	B1 (5–6 klasė) Improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Sukuria nuotaiką naudodamas sutartas priemones.	B1 (7–8 klasė) Improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Panaudoja žanrui ar subkultūrai būdingas priemones (pvz., repą, svingo ritmą ar kt.).	B1 (9–10 klasė) Improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Panaudoja tradicinei ar šiuolaikinei muzikai būdingas išraiškos priemones.
B2 Komponuoja / aranžuoja (vienas ar su kitais), taikydamas muzikos kalbą.				

B2 (1–2 klasė) Sukuria muzikinius darinius pagal sąlygą ar pasirinktam sumanymui, užfiksuoja simboliais ar supaprastinta notacija.	B2 (3–4 klasė) Atsirenka idėjas muzikiniam sumanymui įgyvendinti. Sukomponuoja nesudėtingus kūrinius su aiškia pradžia ir pabaiga, juos užfiksuoja naudodami įprastinę ar simbolinę notaciją.	B2 (5–6 klasė) Atsirenka idėjas muzikiniam sumanymui įgyvendinti. Sukomponuoja apibrėžtos formos kūrinius, juos užfiksuoja įprastine ar simboline notacija.	B2 (7–8 klasė) Įgyvendina muzikinę idėją pasirinktomis priemonėmis. Kūrinių užfiksuoja įprastine ar simboline notacija (pvz. akordų simboliais); įrašo ar užrašo pasirinktais įrankiais.	B2 (9–10 klasė) Įgyvendina muzikinę idėją pasirinktomis priemonėmis. Pritaiko tradicines ar šiuolaikines kūrybos technikas. Kūrinių užfiksuoja įprastine ar simboline notacija; įrašo ar užrašo pasirinktais įrankiais.
B3 Pristato ir vertina savo bei kitų kūrybą.				
B3 (1–2 klasė) Kūrybos rezultatus pasiūlytu būdu pristato artimoje aplinkoje. Įvardija savo sumanymą. Išsako nuomonę apie kūrinių.	B3 (3–4 klasė) Kūrybos rezultatus pasirinktu būdu pristato pažįstamoje aplinkoje. Paaškina savo sumanymą. Įvertina kūrybą vadovaudamasis siūlomais kriterijais.	B3 (5–6 klasė) Kūrybos rezultatus pasirinktu būdu pristato įvairiose aplinkose. Apibūdina sumanymą, pagrindžia pasirinktas priemones. Įvertina kūrybą vadovaudamasis sutartais kriterijais.	B3 (7–8 klasė) Kūrybos rezultatus pristato pasirinktu būdu pritaikydamas situacijai (koncertui, spektakliui, projektui, kt.). Paaškina sumanymą, panaudotų priemonių tikslingumą, originalumą. Įvertina kūrybą vadovaudamasis pasirinktais kriterijais, įvardija vertinimo argumentus.	B3 (9–10 klasė) Kūrybos rezultatus pristato atsižvelgdamas į konteksto ir aplinkybių teikiamas galimybes. Paaškina pasirinktą komponavimo būdą ar techniką, tinkamą perteikti sumanymą, išreikšti įvairovę ar savitumą. Pagal sutartus kriterijus įvertina kūrybą, pagrindžia jos aktualumą ir vertingumą.
C. Muzikos reiškinių ir kontekstų pažinimas C1 Nagrinėja kūrinio muzikinės kalbos ir formos ypatybes. C2 Kūrinio meninį įspūdį sieja su jo muzikinėmis savybėmis ir vertina iš skirtingų perspektyvų. C3 Tyrinėja ir apibūdina muzikos reiškinių kontekstus, paskirtį, integracines sąsajas. C4 Aplinkos muzikinio gyvenimo patyrimą sieja su asmenine patirtimi.				
C1 Nagrinėja kūrinio muzikinės kalbos ir formos ypatybes.				

C1 (1–2 kl.) Savais žodžiais nusako arba judesiu perteikia klausomo kūrinio muzikines savybes (pvz.: melodijos kryptį, ritmo pobūdį, dinamikos ar tempo kontrastus).	C1 (3–4 kl.) Savais žodžiais ir sąvokomis nusako klausomo kūrinio muzikinės kalbos ir struktūros savybes (pvz., dermę; metrą, formą). Pasirinktu būdu (pvz., judesiu, piešiniu, žodžiu) perteikia muzikos pobūdį, dinamikos ir tempo pokyčius.	C1 (5–6 kl.) Nusako įvairių žanrų kūrinių muzikinės kalbos (pvz., melodika, ritmika, harmonija) panašumus ir skirtumus. Padedamas paaiškina, kaip muzikos kalbos ir išraiškos priemonės siejasi su kūrinio žanru.	C1 (7–8 kl.) Pagal muzikinės kalbos ir išraiškos savybes kūrinius priskiria žanrui, kultūrai (subkultūrai). Paaiškina, kaip muzikos elementai ir išraiškos priemonės naudojami tam tikros kultūros ar subkultūros muzikoje.	C1 (9–10 kl.) Pagal muzikos kalbos ir išraiškos savybes muzikos kūrinius priskiria konkrečiam stiliui ar kultūrai. Nagrinėja ir palygina, kaip muzikos elementai ir išraiškos priemonės atsiskleidžia įvairių stilių ir kultūrų muzikoje.
C2 Kūrinio meninį išpūdį sieja su jo muzikinėmis savybėmis ir vertina iš skirtingų perspektyvų.				
C2 (1–2 kl.) Dalijasi pastebėjimais apie klausomą ir atliekamą muziką. Nusako muzikos kūrinio keliamą išpūdį, įvardija nuotaiką.	C2 (3–4 kl.) Padedamas apibūdina skirtingo pobūdžio muzikos kūrinių bruožus. Patirtą išpūdį sieja su muzikinėmis išraiškos priemonėmis.	C2 (5–6 kl.) Atpažįsta, įvardija ir aptaria įvairių žanrų muzikos kūrinių savybes. Kūrinių meninį išpūdį sieja su žanru būdingomis muzikinėmis savybėmis.	C2 (7–8 kl.) Nagrinėja objektyvius ir subjektyvius kūrinio poveikio aspektus, sieja juos su kūrinio savybėmis. Aptaria išpūdį iš skirtingų perspektyvų.	C2 (9–10 kl.) Analizuoja įvairių žanrų, stilių, kultūrų muzikos kūrinių savybes ir meninį išpūdį. Jį interpretuoja pagal objektyvius ir subjektyvius kriterijus.
C3 Tyrinėja ir apibūdina muzikos reiškinių kontekstus, paskirtį, integracines sąsajas.				
C3 (1–2 kl.) Padedamas nusako muzikos kūrinių paskirtį ar kontekstą, išvelgia ryšius su kitomis sritimis (pvz. tautosaka, šokis ir kt.).	C3 (3–4 kl.) Nusako ir aptaria muzikos kūrinių paskirtį ar kontekstą nurodo sąsajas su kitomis sritimis (pvz. kitais menais, mokomaisiais dalykais ir t.t.).	C3 (5–6 kl.) Aptaria skirtingus muzikos reiškinius, jų paskirtį ir kontekstus. Atranda apibūdina ryšius su kitais menais ir kitomis sritimis.	C3 (7–8 kl.) Iš skirtingų perspektyvų palygina savo ir kitų kultūrų muzikos reiškinius. Pasitelkia kitų menų ir mokymosi patirtį.	C3 (9–10 kl.) Iš skirtingų perspektyvų nagrinėja savo ir kitų kultūrų muzikos reiškinius, jų kontekstus ir funkcijas. Pasitelkia mokymosi patirtį savo nuomonei pagrįsti.
C4 Aplinkos muzikinio gyvenimo patyrimą sieja su asmenine patirtimi.				
C4 (1–2 kl.) Dalinasi išpūdžiais apie aplinkos muzikinį gyvenimą. Nusako savo muzikinius pomėgius, mėgstamą muziką.	C4 (3–4 kl.) Pastebi ir nusako svarbius savo bendruomenės ir aplinkos muzikinius įvykius bei reiškinius. Apibūdina	C4 (5–6 kl.) Įvardija ir apibūdina aktualius Lietuvos, Europos ar pasaulio įvykius ir reiškinius; juos vertina remdamiesi mokytojo	C4 (7–8 kl.) Nagrinėja aktualius Lietuvos, Europos ir pasaulio muzikos įvykius ir reiškinius, juos vertina, remiasi klasėje aptartais	C4 (9–10 kl.) Remdamasis sutartais kriterijais analizuoja, lygina, vertina Lietuvos, Europos, pasaulio muzikinės kultūros įvykius ir aktualijas.

	savo mėgstamą muziką, muzikinius pomėgius.	siūlomais kriterijais. Įvardija ir pagrindžia savo muzikinius pasirinkimus bei pomėgius.	kriterijais. Nusako ir argumentuotai pagrindžia savo muzikinius pasirinkimus ir pomėgius.	Konstruktiviai diskutuoja apie savo ir kitų muzikinius pasirinkimus ir patirtį.
--	--	--	---	---

6. Muzikos mokymo turinys

6.1. 1-2 klasės

Puoselėjamas įgimtas vaikų muzikalumas, lavinami ikimokykliniame amžiuje įgyti muzikinės raiškos gebėjimai. Vyrauja aktyvi muzikinė veikla. Dainuodami drauge ir po vieną, vaikai mokosi derinti savo balsą prie kitų, skirti dainuojamąjį ir šnekamąjį balsą. Jie ugdomi elementarius instrumentinio muzikavimo, saugaus elgesio su instrumentais įgūdžius: mokosi groti melodiniais, ritminiais instrumentais, kūno perkusijos priemonėmis. Vaikai mokosi fiksuoti muzikos idėjas (piešiniu ar tinkamomis muzikos programėlėmis), susipažįsta su natų rašto pradmenimis ir elementais (simbolinė ar supaprastinta natų rašyba). Aktyviai muzikuodami, žaisdami muzikinius žaidimus ir klausydamiesi muzikos, vaikai susipažįsta su muzikos elementais ir muzikos kalbos savybėmis. Jie mokosi saugiai judėti pagal muziką, stebėti ir jausti vieni kitus, reaguoti į klasės draugų judesius. Klausydamiesi muzikos pavydžių, jie įgyja žinių apie muzikos kultūrą, mokosi muzikos išpūdį nusakyti žodžiu, perteikti judesiu ar piešiniu.

6.1.1. Muzikavimo praktika ir siūlomas repertuaras:

- Smulkioji tautosaka (paukščių ir gamtos garsų mėgdžiojimai, skaičiuotės ir greitakalbės, patarlės ir mįslės).
- Lietuvių liaudies dainos: vaikų (žaidinimai, lopšinės, gyvūnijos apdainavimas), piemenų, kalendorinės, rateliai ir muzikiniai žaidimai, pasakų dainuojamieji intarpai.
- Kitų Europos tautų (pvz., latvių, lenkų, estų) ar tolimesnių kultūrų (pvz., Afrika, Okeanija, Indija) dainų, žaidimų pavyzdžiai.
- Autorinės įvairaus pobūdžio dainos (pasirinktina).
- Paprasti ritmo dariniai kūno perkusija ar mušamaisiais instrumentais (kartojimas iš klausos, atpažinimas iš natų, improvizavimas).
- Grojimo pradmenys pasirinktu melodiniu instrumentu – iš klausos ar iš natų: 2–3 gaidų motyvai ir melodijos (1 kl.), trumpos 4–6 gaidų melodijos (2 kl.).

6.1.2. Muzikinės kalbos elementai ir struktūros; kūrybos pradmenys:

- Ilgi ir trumpi garsai; pulsas ir ritmo piešinys; dariniai su ketvirtinėmis ir aštuntinėmis natomis, pauzėmis, pusine nata (žaidimai, improvizavimas, kūryba).
- Pažintis su 2–4 gaidų junginiais (pvz., 1 kl. – *sol-mi, re-mi-sol*; 2 kl. – *fa-mi-re-do*): mėgdžiojimas iš klausos, solfedžiavimas pagal rankų ženklus; natų skaitymo elementai (naudojant supaprastintą natų rašybą ar simbolius).
- Metro samprata: dvejiniai (pvz., 2/4; 4/4) ir trejiniai (pvz., 3/8; 3/4) metrai; dirigavimo pradmenys (2-jų ir 3-jų dalių metro schemas).
- Dinamikos ir tempo kontrastai bei pokyčiai (garsiai – tyliai, lėtai – greitai).

- Kūrybinės užduotys su paprasčiausiais ritmais (pvz., ritmo dėlionės); ir melodinėmis struktūromis (pvz., melodinė simetrija, melodijos pritaikymas patarlei).
- Paprasti melodinės kombinatorikos atvejai (pvz., žaidimai, dėlionės, įvairūs dariniai iš 3-jų skirtingų gaidų, klausimo-atsakymo motyvų simetrija).

6.1.3. Muzikinės kultūros kontekstų pažinimas:

- Gamtos ir žmogaus garsai. Muzikiniai ir nemuzikiniai garsai. Tyla ir triukšmas.
- Lietuvių liaudies dainos. Lietuvių liaudies instrumentai (pvz., kanklės, skudučiai, lamzdelis, birbynė, skrabalai);
- Muzikos instrumentų rūšys (styginiai, pučiamieji, mušamieji, klavišiniai).
- Mus supanti muzika (liaudies, klasikinės, bažnytinės, populiariosios muzikos pavyzdžiai). Muzikos žanrai (daina, šokis, maršas).
- Dainininkai ir muzikos instrumentai; solo ir choras, ansamblis ir orkestras, dirigentas.
- Kitų tautų, kultūrų muzikos pavyzdžiai; būdingi kitų kultūrų muzikos instrumentai.

6.2. 3-4 klasės

Toliau plėtojama muzikavimo ir muzikinės kūrybos patirtis. Atsižvelgiant į išlavėjusias balso galimybes, vaikai skatinami rinktis skirtingo pobūdžio dainas, įvairesnį ir sudėtingesnį repertuarą. Ugdomi pradiniai ansamblinio muzikavimo įgūdžiai (dviem pulkais, pritarimas burdonu, sutartinės, kanonai). Melodiniu instrumentu (pvz., dėdele, klaviatūra) mokomasi groti nedidelės apimties melodijas. Ritmo instrumentai ir kūno perkusijos priemonės naudojami kaip pritarimas dainoms. Drauge kurdami bei atlikdami įvairių muziką, mokiniai mokosi bendrauti, bendradarbiauti. Kurdami (improvizuodami, komponuodami, aranžuodami), atlikdami kitas užduotis, jie mokosi sąmoningai operuoti muzikinės kalbos elementais ir struktūromis (melodiniais ir ritmo dariniais, forma ir išraiška). Klausydamiesi muzikos pavyzdžių, juos nagrinėdami, mokiniai susipažįsta su klasikinės ir liaudies muzikos žanrų, formų įvairove, instrumentais; lietuvių ir kitų tautų, kultūrų muzika ir instrumentais (juos lygina); šiuolaikinės muzikinės kultūros reiškiniais.

6.2.1. Muzikavimo praktika ir siūlomas repertuaras:

- Kalendorinis švenčių ciklas (kalendorinės dainos; rateliai ir šokiai); liaudies dainų žanrinė įvairovė (vaikų, apie gamtą, dainuojamosios pasakos, sutartinės, šeimos kt.).
- Lietuvos tautų (pvz., lenkų, karaimų), Europos ir kitų kultūrų (pvz., japonų, turkų) dainų pavyzdžiai; įvairių žanrų autorinės dainos.
- Daugiabalsio dainavimo pradmenys (burdonas, kanonas; sutartinė).
- Pritarimas dainai: kūno perkusija ar ritminiais instrumentais; naudojant ostinato, burdoną ar akordus (pvz., Orfo instrumentais, ukulėle, virtualia klaviatūra).
- Nesudėtingų melodijų atlikimas (dėdele, klaviatūra, ksilofonu); ansamblinio muzikavimo pradmenys (burdonas, ostinato, sutartinė ar kanonas).

6.2.2. Muzikinės kalbos elementai ir struktūros; kūrybos pradmenys:

- Pažįsta natą su tašku (3 kl.), šešioliktines, triolę, punktyrinį ritmą (4 kl.); ritmo piramidę nuo sveikosios ligi šešioliktinių, pauzes (skaitymas, improvizavimas, kūryba).

- Melodijos kryptis (kylanti, krintanti, šuolis); 4–6 gaidų melodiniai dariniai, trumpos melodijos iki oktavos (mėdžiojimas, solfedžiavimas iš klausos ar iš natų, kūryba); pažintis su alteracijos ženklais (diezas, bemolis, bekaras).
- Pažįsta gamą ir muzikinius intervalus, mažorą ir minorą, trigarsį (pažintis ir grojimas: pvz., ukulėle, klaviatūra, kanklėmis) ir jų paprastus junginius (pvz., F-C ar G7-C).
- 2-jų dalių (AB) ir 3-jų dalių (ABA) forma, rondo (ABACA), variacijos (išgirsti, nupiešti, sukurti, pavaizduoti judesiais).
- Muzikos dinamika (*f*, *ff*, *p*, *pp*, *mf*, *crescendo*, *diminuendo*); muzikos tempai ir metronomas.

6.2.3. Muzikinės kultūros kontekstų pažinimas:

- Kalendorinis metų ratas ir muzika (kompozitorių kūriniai metų laikų tematika, kalendorinės liaudies dainos, rateliai ir žaidimai).
- Lietuvių liaudies ir jiems giminingi kitų tautų, kultūrų muzikos instrumentai (pvz., kanklės ir japonų koto; ragai ir pasaulio trimitai; lietuvių ir pasaulio skudučiai).
- Orkestrų rūšys (liaudies, pučiamųjų, styginių); simfoninis orkestras ir jo instrumentų grupės (styginiai, pučiamieji, mušamieji).
- Chorų rūšys (vyrų, moterų, mišrus) ir balsai (sopranai, altai, tenorai, bosai).
- Atlikėjų sudėtis (solo, duetas, tercetas, kvartetas).
- Populiariosios muzikos rūšių įvairovė (džiazas, rokas, elektronika).

6.3. 5-6 klasės

Mokiniai skatinami įvairiomis formomis muzikuoti (visa klase, grupelėmis ir solo; dainuoti *a cappella* ir su pritarimu), išmėginti grojimą melodiniais (išilginė fleita, virtuali klaviatūra), ritminiais, harmoniniais instrumentais (pasirinktinai: ukulėlė, virtuali klaviatūra, Orfo instrumentai, kanklės, gitara). Siekiama ugdyti mokinių kūrybiškumą, artistiškumą. Klausymosi ir muzikavimo repertuaras padeda plėsti mokinių muzikinį kultūrinį horizontą: įtraukiami įvairių stilių, skirtingų žanrų ir kultūrų muzikos pavyzdžiai. Muzikuojant, kuriant, klausantis muzikos ir ją analizuojant, plėtojama mokinių muzikinės kalbos patirtis, turtinamas muzikinės kalbos žodynas, muzikos elementų ir struktūrų supratimas, apibendrinamos ir susistemintos pradinėje mokykloje įgytos žinios. Per muzikinės kalbos elementų, struktūrų ir procesų pažinimą siekiama glaudesnių sąsajų su matematika ir lietuvių kalba (pvz., motyvas, frazė, sakiny; melodijos, ritmo simetrija; kombinatorika). Turtėjanti mokinių muzikinės kalbos patirtis, situatyviai naudojami ir aktualizuojami ritmavimo bei solfedžiavimo įgūdžiai, natų skaitymo pradmenys svarbūs tolesniems ugdymo koncentrams.

6.3.1. Muzikavimo praktika ir repertuaras:

- Lietuvių liaudies dainos (įv. žanrų), sutartinės; smulkioji tautosaka (ritmavimui ir kūrybai); instrumentinės muzikos pavyzdžiai (pvz., skudučiams).
- Kitų tautų ir kultūrų dainų pavyzdžiai (pvz., latvių, lenkų, žydų, kt. Europos tautų, kitų žemynų dainos).
- Įvairių žanrų populiariosios muzikos pavyzdžiai (pvz., kantri, bliuzo, rokenrolo, autorinės dainos ir kt.).
- Populiariosios klasikos pavyzdžiai ar ištraukos; nesudėtingi ansambliai (pvz., mokyklinės aranžuotės).

6.3.2. Muzikinės kalbos elementai ir struktūros; kūrybos praktika:

- Dermė ir melodija (mažoras, minoras, pentatonika, kt.); gamos laipsniai ir intervalai; alteracijos ženklai (diezas, bemolis).

- Melodija ir pritarimas; muzikinių faktūrų tipai (vienbalsumas, daugiabalsumas, harmoninis pritarimas).
- Ritmo piešinys ir metras (paprastieji, mišrieji); pažintis su įvairių žanrų ir kultūrų ritmais (pvz., valsas, tango, rumba, bulgarų, arabų).
- Muzikinės struktūros: pvz.: klausimas-atsakymas; motyvas, frazė, sakiny (sąsajos su lietuvių kalba); paprastos muzikinės formos (periodas, 2-jų ir 3-jų dalių rondo, variacijos).
- Pažintis su klaviatūra ar ukulele (paprasti akordai, pvz., C, F, G).
- Kūrybinės užduotys su melodijos ar ritmo konstravimu, simetrija, kombinatorika, ritmo stambinimu ar smulkinimu (sąsajos su matematika).

6.3.3. Muzikinės kultūros žinios ir kontekstai:

- Muzikos rūšys ir funkcijos (pvz. liaudies, apeiginė, populiarioji, akademinė, kinofilmų, taikomoji ir kt.).
- Lietuvių ir kt. Lietuvos tautų (pvz., lenkų, žydų, karaimų) muzika; liaudies muzikos atspindžiai kompozitorių kūryboje (pvz., M. K. Čiurlionio, J. Gruožio, J. Juzeliūno ar kt.).
- Kalendorinis metų ratas: šventės ir dainos; sutartinių žanrai ir atlikimo būdai, kt.
- Muzika ir gamta; programinė (pvz., M. K. Čiurlionis, N. Korsakovas, K. Debussy) ir absoliučioji (pvz., J. Haydnas, J. S. Bachas) muzika.
- Vakarų klasikinės muzikos formos (pjesė, rondo, variacijos).
- Europos ir pasaulio šokiai (pvz., ispanų *flamenco*, airių stepas, Brazilijos samba, Indijos klasikinis).
- Instrumentų rūšys ir klasifikavimas (styginiai, aerofonai, saviskambiai, membraniniai, elektroakustiniai ir elektroniniai; lietuvių tradiciniai instrumentai); Europos tautų muzika ir instrumentai (pvz., airių arfa, škotų dūdmaišis, suomių kantele, rusų balalaika).
- Europos ir pasaulio orkestrai (pvz., kamerinis, simfoninis, džiazas bigbendas, Indonezijos gamelanas, Tobago ir Trinidado plieno būgnų).
- Sceninės muzikos žanrai (opera, baletas); operos dainininkų balsai; kitų kultūrų muzikinis teatras (pvz., kinų opera *Kun Qu*, indų *Kathakali*).
- Mano muzika (pasirinktinai: mano ausinukas; muzika ir sportas; mano telefono melodija).

6.4. 7-8 klasės

Šiame konkcentre daugiausia dėmeso skiriama paauglių muzikinės tapatybės paieškoms. Skatinamas populiariosios muzikos žanrų ir pasaulio muzikinių kultūrų įvairovės pažinimas. Muzikavimo repertuaras sudaromas taip, kad apimtų pramoginės ir populiariosios muzikos žanrų ir stilių įvairovę (ryškius ir meniškai vertingus skirtingų žanrų pavyzdžius) taip parodant įvairesnes ir platesnes kūrybinių pasirinkimo galimybes. Akcentuoti vertybiniai pasirinkimo aspektai, muzikos svarba konstruojant savąją kultūrinę tapatybę, įtaka kasdienio gyvenimo kokybei. Mokiniai susipažįsta su populiariosios, džiazas, roko, elektroninės muzikos stilių įvairove, šios muzikos socialiniais kontekstais. Skatinama gilesnė pažintis ir su kitų tautų, kultūrų (subkultūrų), kitų žemynų muzika, pabrėžiamos sąsajos su geografija. Skatinamas susidomėjimas kitokia, nei moksleivis mėgsta, muzika, ugdoma pagarba kultūrų ir vertybių įvairovei, empatiškumas. Mokomasi šią muziką pažinti, nagrinėti ir lyginti kūrybinius, vertinti remiantis argumentuotais kriterijais. Muzikavimo ir kūrybos praktika siejama su nagrinėjamų kultūrų muzikos pavyzdžiais ir stiliais. Plėtojamas muzikinės kalbos įvairovės ir stilistinio savitumo, muzikos socialinių funkcijų įvairovės supratimas.

6.4.1. Muzikavimo praktika ir repertuaras:

- Įvairių tautų ir kultūrų, kitų žemynų muzikos pavyzdžiai (pvz., Afrikos, Lotynų Amerikos, Azijos, Okeanijos), jų gretinimas su lietuvių muzika.

- Senosios muzikos pavyzdžiai, tinkami muzikuoti (pvz., Antika – Sapho himnas Afroditei; viduramžiai – Guido Areco *Ut queant laxis*, ankstyvojo daugiabalsumo pavyzdžiai, kt.).
- Populiariosios muzikos žanrų pavyzdžiai (bliuzas, rokenrolas, folkrokas, regis, hiphopas), t. p. lietuvių autorių (pvz., T. Makačinas, V. Kerngis).
- Instrumentinės muzikos pavyzdžiai ir nesudėtingi instrumentiniai ansambliai.
- Pritarimas dainai, pasirenkant ir pritaikant atlikimo būdus (pvz., ostinato ir burdonas, būdinga akordų seka, antrasis balsas).

6.4.2. Muzikinės kalbos elementai ir struktūros; kūrybos praktika:

- Pasaulio dermių įvairovė (pvz., pentatonika, bliuzo dermė, kt.).
- Pasaulio ritmų įvairovė (pvz., Afrikos, Lotynų Amerikos, arabų ritmai, džiazos sinkopės ir svingas; paprastieji ir mišrieji metrai).
- Pažintis su roko ir džiazos harmonijos ypatumais (būdingos akordų sekos; pažintis su septakordu, nonakordu).
- Muzikos komponavimo principai (kartojimas, kontrastas, varijavimas, plėtojimas); dainos forma (AABA), bliuzo forma (12-os taktų).
- Kompiuterinės muzikos komponavimo, miksavimo, redagavimo priemonės (virtuali klaviatūra, programėlės, mėgėjiškos programos).

6.4.3. Muzikinės kultūros žinios ir kontekstai:

- Žemynų muzika: pasaulio kultūrų muzikos bruožai (derinant su geografijos programa): Okeanija, Afrika, Azija, Lotynų Amerika, Šiaurės Amerika.
- Kitų kultūrų muzikos instrumentai, jų giminystė (pvz., Europos liutnė ir arabų ūdas, kinų pipa, japonų biva).
- Antikinio pasaulio muzika (derinant su istorijos 7-os klasės programa): pvz.: mūzos; Orfėjas; gitara, lyra, aula; Pitagoras ir muzikos intervalai; hegzametras, poetinės pėdos ir ritmika; teatras ir choras.
- Viduramžių muzika (derinant su istorijos 8-os klasės programa): pvz., grigališkasis choralas ir vienbalsumas; natų rašto pradžia; ankstyvasis daugiabalsumas (organumas); riterių muzika.
- Populiariosios muzikos stiliai ir sociokultūriniai kontekstai (ritmenbliuzas ir rokenrolas; fankas ir soulas, regis ir hiphopas); protesto muzika ir asmenybės (pvz., Miriam Makeba, Bob Marley, Peter Gabriel).
- Džiazos muzikos ypatumai (svingavimas, harmonija, improvizacija) ir stiliai: pvz., klasikinis, bibopas, „vėsusis“, laisvasis.
- Disko ir elektroninė šokių muzika (įv. stiliai); elektroniniai instrumentai ir kūrimo priemonės (DJ, ritmo mašinos, semplavimas ir garso kilpos).
- Operetė, miuziklas, roko opera; lietuvių miuziklas ir roko opera (pvz., G. Kuprevičius, V. Ganelinas, K. Antanėlis).
- Lietuvių folkloro atspindžiai šiuolaikiniame džiazos, roko, elektroniniame muzikoje (pvz., V. Povilionienė ir P. Vyšniauskas, Atalyja, Žalvarinis).
- Muzika, žalingi įpročiai ir priklausomybės („27 klubas“). Triukšmas ir sveikata; garsinės ekologijos, akustinės higienos pagrindai.

6.5. 9-10 klasės

Siekiami ugdyti nuodugnesnį muzikos stilių supratimą, pasitelkiant muzikavimą, kūrybą ir klausomosios muzikos nagrinėjimą. Mokomasi atlikti įvairesnės sudėties skirtingų stilių ir žanrų vokalinę ir instrumentinę muziką; skatinama muzikuoti grupelėmis, dainuoti dviem ar daugiau balsų; mokomasi akomponuoti (pritarti burdonu, ostinato ar akordais). Mokiniai skatinami kurti (improvizuoti, aranžuoti, komponuoti) pagal nagrinėjamos muzikos pavyzdį ar ruošinį (kompoziciniai eskizai, aranžuotės, instrumentiniai pritarimai dainoms); mokomasi pasirinkti komponavimo būdus, strategijas ar technikas, siekiama atskleisti pasirinkto žanro supratimą, demonstruoti muzikinio stiliaus nuovoką. Klausantis muzikos pavyzdžių, juos nagrinėjant, siekiama ugdyti muzikos

istorinio, kultūrinio ir socialinio konteksto supratimą. Aptariama muzikos socialinių ir kultūrinių funkcijų įvairovė (nagrinėjami būdingi pavyzdžiai), analizuojamos sąsajos bei analogijos su kitais menais, literatūra. Ieškoma glaudesnių prasminių muzikos ryšių su asmeniniu mokinių gyvenimu. Nagrinėjant istorinių stilistinių epochų muzikos pavyzdžius, gilinamas istorinio konteksto supratimas, pabrėžiamas ryšys su istorija. Išryškinamos istorinių muzikos stilių sąsajos su kultūros istorijos epochomis.

6.5.1. Muzikavimo ir kūrybos praktika, repertuaras:

- Lietuvių liaudies, kitų Europos ir pasaulio tautų liaudies dainos.
- Populiariosios muzikos žanrų pavyzdžiai; autorinės dainos;
- Adaptuoti klasikinių kūrinių fragmentai; populiariosios klasikos pavyzdžiai;
- Instrumentinės muzikos ir ansamblių pavyzdžiai;

6.5.2. Muzikinės kalbos elementai ir struktūros; kūrybos praktika:

- Pritarimas autorinei dainai (ritmo instrumentais, ukulele ar gitara, klaviatūra, kt.; būdingos akordų sekos: pvz., Dm-G7-C);
- Autorinės dainos kūryba (bendradarbiaujant nedidelėmis grupėmis) – remiantis muzikos kalbos supratimu ir siekiant stiliaus išraiškos.
- Pažintis su modernios ir postmodernios muzikos komponavimo būdais ir technikomis (pvz., kombinatorika ir serija; sonoristika; intuityvi kompozicija, minimalistinė repeticija).

6.3.3. Muzikinės kultūros žinios ir kontekstai:

- Muzika mūsų gyvenime: socialinių funkcijų įvairovė (pasigėrėjimas ir pramoga, apeiga ir reprezentacija, meilė ir gedulas, kt.)
- Mano muzikinis grojaraštis. Muzika ir psichologinė savireguliacija (pvz.: muzika ir meditacija; muzika vietoje kavos; muzika ir judesys).
- Lietuvių muzikinio folkloro žanrinė ir funkcinė įvairovė; regionų ypatumai (Dzūkija, Aukštaitija, Suvalkija, Žemaitija, Mažoji Lietuva). Folkloro atspindžiai XX a. muzikoje (pvz., J. Juzeliūnas, I. Stravinskis, B. Bartokas).
- Lietuvių nacionalinė muzika. Nacionalinė opera. Lietuvių kompozitorių portretai.
- Moterys kompozitorės (pvz., Sapfo, Hildegarda von Bingen, Mira Bai, G. Baciewicz); lietuvių moterys kompozitorės (pvz., K. Brunzaitė, O. Narbutaitė, R. Šerkšnytė).
- Vakarų muzikos istorijos eskizai (laiko juosta); istoriniai tarpiniai, stiliai (vid. amžiai, Renesansas, Barokas, Klasicizmas, Romantizmas); ryškiausios asmenybės.
- Šiuolaikinė populiarioji ir elektroninė muzika; alternatyvioji muzika (pvz., *ambient, indie rock, free jazz*).
- Klasikos kūrinių šiuolaikinės transkripcijos (pvz., A. Vivaldi ar J. S. Bacho kūriniai, atliekami elektrinėmis gitaromis, sintezatoriumi).
- Kino filmų muzika (pvz., lietuviškas filmas, amerikiečių Holivudas, indų Bolivudas, kt.), teatro muzika.
- Muzika ir kiti menai; meninė akcija (performansas), hepeningas, muzikinis teatras.

7. Muzikos dalyko pasiekimų vertinimas

Vertinimas – viena svarbiausių ugdymo(si) proceso dedamųjų, reikšmingas mokymosi pažangą ir kokybę skatinantis bei užtikrinantis veiksnys. Jis leidžia mokytojui stebėti ir kaupti informaciją apie mokinių muzikinius pasiekimus, apibendrinti jų daromą pažangą, planuoti bei tobulinti tolesnį ugdymo(si) procesą ir turinį. Muzikos pamokose vertinami mokinių mokymosi procesas ir pasiekimai, o ne jų prigimtiniai muzikiniai gabumai. Per visą mokymosi laikotarpį taikomasis ugdomasis (formuojamasis) vertinimas, jis mokinius motyvuoja, skatina siekti aukštesnių pasiekimų, Mokymosi laikotarpio (klasės, trimestro, pusmečio ar pan.) pradžioje rekomenduojama taikyti diagnostinio vertinimo užduotis, kurios vėliau padės stebėti kiekvieno mokinio daromą pažangą.

Skyrelyje pateikiami keturių lygių pasiekimų aprašai: I – slenkstinis, II – patenkinamas, III – pagrindinis, IV – aukštesnysis. Jie skatins mokinius siekti aukštesnių pasiekimų, padės į(si)vertinti jų mokymosi pasiekimus ir daromą pažangą. Pasiekimų aprašai yra orientacinio ir rekomendacinio pobūdžio (negali būti nekintami ir griežtai privalomi); vertinant mokinių pasiekimus, derėtų jautriai atsižvelgti į klasės sudėtį (socialinė, etninė ir religinė, vaikai su specialiaisiais poreikiais), poreikių ir pomėgių įvairovę, individualius mokinių muzikinius gebėjimus ir pasirengimą (pvz., muzikos mokyklas, būrelius, kolektyvus lankantys ir nelankantys vaikai). Klasės bendruomenė skatinama kurti ir svarstyti sau tinkamus vertinimo kriterijus ir jų aprašus, taip ugdant kritinio mąstymo ir vertinimo gebėjimus.

Pasiekimų sričių aprašai skirti ne vien mokytojui vertinti, bet ir patiems mokiniams įsivertinti. Remdamiesi siūlomais (ar klasėje susikurtais ir apsvarstytais) aprašais, mokiniai mokosi taikyti vertinimo kriterijus, adekvačiai ir kritiškai vertinti savo žinias, pasiekimus bei kūrybinę veiklą, jautriai ir taktiškai, geranoriškai ir etiškai vertinti savo klasės draugus. Atsižvelgiant į muzikos dalyko pobūdį ir individualius vaikų gebėjimus, rekomenduojama vertinanti ne vien galutinį mokymosi rezultatą (žinios, atliktos užduotys ir muzikiniai pasiekimai) bet ir patį muzikos mokymosi, muzikavimo ir muzikinės kūrybos procesą, džiaugsmą ir kūrybinį pasitenkinimą. Tokia vertinimo nuostata skatina mokinių saviugdą ir mokymosi motyvaciją, padeda augti jų savimonei ir savivertei, leidžia patirti muzikavimo džiaugsmą.

8. Muzikos dalyko pasiekimų lygių požymiai

1-2 klasė

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
A. Muzikavimas (dainavimas, grojimas)			
A1.1. Padedamas įvardija kai kuriuos atliekamo kūrinio bruožus.	A1.2. Apibūdina atliekamą kūrinį; padedamas įvardija elementarias muzikinės kalbos ar priemones.	A1.3. Aptaria atliekamą kūrinį; parodo elementarų muzikos kalbos ir išraiškos priemonių (pvz., ritmo piešinys, melodijos kontūras) supratimą.	A1.4. Išsamiai aptaria atliekamą kūrinį; parodo muzikinės kalbos priemonių (pulsas ir metras, melodijos kontūras) supratimą; paaiškina klasės draugams.

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
A2.1. Mokinių grupėje kūrinį atlieka pagal savo išgales.	A2.2. Įvardija atliekamą kūrinį. Mokinių grupėje kūrinį atlieka ritmingai, demonstruoja intonavimo pradmenis. Padedamas įvardija muzikavimo sėkmes ir sunkumus.	A2.3. Įvardija atliekamą kūrinį. Kūrinį atlieka ritmingai, demonstruoja intonavimo pradmenis. Muzikuodami grupėje derinasi prie kitų. Paskatintas įvardija muzikavimo sėkmes ir sunkumus.	A2.4. Pristato atliekamą kūrinį. Kūrinį atlieka ištraiškingai ritmingai, ir intonaciškai tiksliai. Muzikuodami grupėje derinasi prie kitų, padeda klasės draugams. Savarankiškai įvardija muzikavimo sėkmes ir sunkumus.
A3.1. Esant galimybei, dalyvauja muzikiniuose pasirodymuose artimoje aplinkoje.	A3.2. Pagal savo išgales dalyvauja muzikiniuose pasirodymuose artimoje aplinkoje.	A3.3. Atlieka sutartą / pasirinktą vaidmenį muzikiniuose pasirodymuose artimoje aplinkoje.	A3.4. Aktyviai ir atsakingai atlieka sutartą / pasirinktą vaidmenį muzikiniuose pasirodymuose artimoje aplinkoje, rodo iniciatyvą.
B. Muzikinė kūryba (improvizavimas, komponavimas, aranžavimas)			
B1.1. Padedamas pakartoja elementarius melodinius ar ritminius darinius.	B1.2. Iš klausos pakartoja elementarius melodinius ir ritminius darinius, mokosi improvizuoti.	B1.3. Eksperimentuoja garsais, improvizuoja elementarius melodinius ir ritminius darinius.	B1.4. Demonstruoja tikslingumą ir išradingumą improvizuodamas elementarius melodinius ir ritminius darinius.
B2.1. Padedamas mokosi kurti elementarius muzikinius darinius.	B2.2. Padedamas kuria muzikinius darinius pagal sąlygą, mokosi juos fiksuoja piešiniu ar supaprastinta notacija.	B2.3. Sukuria muzikinius darinius pagal sąlygą ar pasirinktam sumanymui, juos fiksuoja simboliais ar supaprastinta notacija.	B2.4. Savarankiškai sukuria muzikinius darinius pagal sąlygą ar pasirinktam sumanymui. Savarankiškai fiksuoja piešiniu ar supaprastinta notacija.
B3.1. Padedamas pristato kūrybos bandymus artimoje aplinkoje.	B3.2. Artimoje aplinkoje pristato kūrybos bandymus. Įvardija sumanymą.	B3.3. Kūrybos rezultatus pasiūlytu būdu pristato artimoje aplinkoje. Įvardija savo sumanymą. Išsako nuomonę apie kūrinį.	B3.4. Kūrybos rezultatus pasiūlytu būdu pristato artimoje aplinkoje. Įvardija ir paaiškina savo sumanymą. Išsako nuomonę apie kūrinį, ją pagrindžia.
C. Muzikos reiškinių ir kontekstų pažinimas			
C1.1. Padedamas įvardija kai kurias	C1.2. Įvardija kai kurias būdingas muzikos kūrinio savybes (pvz., temą ar	C1.3. Savais žodžiais nusako arba judesiu perteikia klausomo kūrinio	C1.4. Taikliai įvardija ar išraiškingu judesiu perteikia klausomo kūrinio

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
muzikos savybes. Mokosi reaguoti į muziką judesiu.	dinamikos kontrastą). Mokinių grupėje judesiu reaguoja į muzikos kūrinio savybes.	muzikines savybes (pvz.: melodijos kryptį, ritmo pobūdį, dinamikos ar tempo kontrastus).	muzikines savybes (pvz.: melodijos kryptį, ritmo pobūdį, dinamikos ar tempo kontrastus), taiko žinomas muzikos sąvokas.
C2.1. Padedamas mokosi perteikti muzikos įspūdį verbalinėmis ar kitomis priemonėmis (pvz., piešiniu).	C2.2. Paskatintas dalijasi pastebėjimais apie klausomą ir atliekamą muziką. Mokosi nusakyti kūrinio įspūdį, ar nuotaiką, ar išreikšti neverbalinėmis priemonėmis (pvz., judesiu, piešiniu).	C2.3. Dalijasi pastebėjimais apie klausomą ir atliekamą muziką. Nusako muzikos kūrinio keliamą įspūdį, įvardija nuotaiką ar išreiškia neverbalinėmis priemonėmis (pvz., judesiu, piešiniu).	C2.4. Noriai dalijasi pastebėjimais apie klausomą ir atliekamą muziką: nusako muzikos kūrinio keliamą įspūdį, įvardija nuotaiką, arba kūrybiškai išreiškia neverbalinėmis priemonėmis (pvz., judesiu, piešiniu).
C3.1. Padedamas mokosi įvardyti kai kurių kūrinų paskirtį ar kontekstą.	C3.2. Mokosi nusakyti muzikos paskirtį ar kontekstą, mokosi pastebėti ryšius su kitomis sritimis.	C3.3. Padedamas nusako muzikos kūrinų paskirtį ar kontekstą, išvelgia ryšius su kitomis sritimis (pvz. tautosaka, šokis ir kt.).	C3.4. Nnusako ir paaiškina muzikos kūrinio paskirtį ar socialinį kontekstą, išvelgia ir paaiškina ryšį su kitomis sritimis (pvz. tautosaka, šokis ir kt.).
C4.1. Padedamas mokosi įvardyti mėgstamą muziką.	C4.2. Įvardija mėgstamą muziką, arba nusako muzikinius pomėgius.	C4.3. Dalinasi įspūdžiais apie aplinkos muzikinį gyvenimą. Nusako savo muzikinius pomėgius, mėgstamą muziką.	C4.4. Noriai dalinasi žiniomis ir įspūdžiais apie savo muzikinę patirtį ir artimosios aplinkos muzikinį gyvenimą. apibūdina mėgstamą muziką, detaliai apibūdina savo muzikinius pomėgius.

3-4 klasė

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
A. Muzikavimas (dainavimas, grojimas)			
A1.1. Atliekamą kūrinį apibūdina pagal	A1.2. Atpažįsta ir įvardija kai kurias atliekamo kūrinio išraiškos	A1.3. Apibūdina atliekamą kūrinį; parodo muzikos kalbos ir išraiškos	A1.4. Nuodugniai apibūdina atliekamą kūrinį; įvardija kūrinio muzikinės

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
savo išgales (Padedamas ar savarankiškai).	priemones (pvz., melodijos ar ritmo pobūdis, tempas ar dinamika).	priemonių (pvz., ritmas ir metras, melodija ir dermė, dinamika) bei struktūrų supratimą.	kalbos ypatumus (pvz., ritmas ir metras, melodija ir dermė, dinamika), vartoja žinomas muzikines sąvokas.
A2.1. Pagal savo išgales kūrinį atlieka mokinių grupėje.	A2.2. Įvardija atliekamą kūrinį. Muzikuodamas grupėje, atlieka kūrinį tiksliai (intonuoja, išlaiko ritmą) ir išraiškingai. Į(si)vertindamas atlikimą mokosi taikyti siūlomus kriterijus.	A2.3. Pristato atliekamą kūrinį. Atlieka kūrinį tiksliai (intonuoja, išlaiko ritmą) ir išraiškingai. Muzikuodami grupėje vienu ar keliais balsais derinasi prie kitų. Į(si)vertina atlikimą taikydamas pasiūlytus kriterijus.	A2.4. Pristato atliekamą kūrinį. Atlieka kūrinį tiksliai (intonuoja, išlaiko ritmą), išraiškingai ir muzikaliai. Muzikuodami grupėje vienu ar keliais balsais derinasi prie kitų, rodo iniciatyvą. Į(si)vertina atlikimą taikydamas pasiūlytus kriterijus, įvardija kas tobulintina.
A3.1. Pagal savo išgales dalyvauja kultūriniuose renginiuose pažįstamoje aplinkoje.	A3.2. Dalyvauja kultūriniuose renginiuose pažįstamoje aplinkoje: atlieka galimybes atitinkantį vaidmenį ar užduotį.	A3.3. Dalyvauja kultūriniuose renginiuose pažįstamoje aplinkoje: atlieka sutartą vaidmenį ar užduotį (pvz., atlikėjo, pranešėjo ar kt.).	A3.4. Dalyvauja kultūriniuose renginiuose pažįstamoje aplinkoje: aktyviai ir atsakingai atlieka sutartą vaidmenį ar užduotį (pvz., atlikėjo, pranešėjo ar kt.).
B. Muzikinė kūryba (improvizavimas, komponavimas, aranžavimas)			
B1.1. Iš klausos kartoja elementarius melodinius ir ritminius darinius, parodo pastangą improvizuoti.	B1.2. Padedamas improvizuoja muzikinius darinius pagal sąlygą (pvz. dermę ar metrą).	B1.3. Improvizuoja muzikinius darinius pagal sąlygą (pvz. dermę ar metrą). Pasirenka priemones nuotaikai sukurti.	B1.4. Sklandžiai improvizuoja muzikinius darinius pagal sąlygą (pvz. dermę, metrą). Tiksliai taiko priemones nuotaikai sukurti.
B2.1. Pagal išgales dalyvauja mokinių grupėje komponuojant nesudėtingą kūrinį.	B2.2. Padedamas komponuoja nesudėtingą kūrinį ar fragmentą. Mokosi jį fiksuoti įprastine ar simboliškai notacija.	B2.3. Atsirenka idėjas muzikiniam sumanymui įgyvendinti. Grupėje sukomponuoja nesudėtingą kūrinį su aiškia pradžia ir pabaiga, jį užfiksuoja įprastine ar simboliškai notacija.	B2.4. Tiksliai atsirenka idėjas muzikiniam sumanymui įgyvendinti. Svarankiškai sukomponuoja nesudėtingą kūrinį su aiškia pradžia ir pabaiga, jį užfiksuoja įprastine ar simboliškai notacija; paaiškina, teikia pagarbą kitiems.

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
B3.1. Padedamas pažįstamoje aplinkoje pristato kūrybos bandymus ar fragmentus.	B3.2. Pažįstamoje aplinkoje pristato kūrybos bandymus ar fragmentus. Įvardija ar apibūdina sumanymą.	B3.3. Kūrybos rezultatus pasirinktu būdu pristato pažįstamoje aplinkoje. Paašškina savo sumanymą. Įvertina kūrybą pagal siūlomus kriterijus.	B3.4. Kūrybos rezultatus pasirinktu būdu pristato pažįstamoje aplinkoje. Paašškina ir pagrindžia savo sumanymą. Įvertina kūrybą pagal siūlomus kriterijus; įvardina, ką galima padobulinti.
C. Muzikos reiškinių ir kontekstų pažinimas			
C1.1. Padedamas įvardija kai kurias ryškiausias muzikos savybes. Reaguoja į muzikos savybes pasirinktu būdu.	C1.2. Atpažįsta ir įvardija kai kurias būdingiausias klausomo kūrinio muzikinės kalbos ir struktūros savybes (pvz., melodijos kryptis ar ritmo pobūdis). Padedamas perteikia muzikos pobūdį pasirinktu būdu.	C1.3. Savais žodžiais ir sąvokomis nusako klausomo kūrinio muzikinės kalbos ir struktūros savybes (pvz., dermę; metrą, formą). Pasirinktu būdu (pvz., judesiu, piešiniu, žodžiu) perteikia muzikos pobūdį, dinamikos ar tempo pokyčius.	C1.4. Savarankiškai nusako ir paašškina klausomo kūrinio muzikinės kalbos ir struktūros savybes (pvz., dermę; metrą, dinamiką, formą); vartoja žinomas muzikos sąvokas, jas paašškina. Pasirinktu būdu išraišingai perteikia muzikos pobūdį, parodo dinamikos ir tempo pokyčius.
C2.1. Muzikos įspūdį nusako žodžiais ar perteikia neverbaliniu būdu (pvz., piešiniu)	C2.2. Padedamas apibūdina ryškiausias pasirinkto kūrinio bruožus. Įspūdį mokosi sieti su muzikinės išraiškos priemonėmis.	C2.3. Apibūdina skirtingo pobūdžio muzikos kūrinių bruožus. Patirtą įspūdį sieja su muzikinėmis išraiškos priemonėmis.	C2.4. Savarankiškai apibūdina skirtingo pobūdžio muzikos kūrinių bruožus, juos palygina. Patirtą įspūdį sieja su muzikinėmis išraiškos priemonėmis.
C3.1. Padedamas nusako muzikos kūrinių paskirtį ar kontekstą,	C3.2. Nusako muzikos kūrinių paskirtį ar kontekstą, pastebi ryšius su kitomis sritimis (pvz. kitais menais).	C3.3. Nusako ir aptaria muzikos kūrinių paskirtį ar kontekstą. Nurodo sąsajas su kitomis sritimis (pvz. kitais menais, mokomaisiais dalykais ir t.t.).	C3.4. Taikliai nusako ir išsamiai paašškina muzikos kūrinių paskirtį ar kontekstą. Nurodo ir paašškina sąsajas su kitomis sritimis (pvz. kitais menais, mokomaisiais dalykais ir t.t.).
C4.1. Padedamas įvardija mėgstamą muziką.	C4.2. Pastebi ir įvardija kai kuriuos savo aplinkos muzikinius įvykius ar	C4.3. Pastebi ir nusako svarbius savo bendruomenės ir aplinkos muzikinius įvykius bei reiškinius.	C4.4. Pastebi ir apibūdina savo bendruomenės ir aplinkos muzikos įvykius ir reiškinius. Išsamiai

Pasielkimu lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukstesnysis
	reiſkinius. Įvardija mėgstamą muziką.	Apibūdina savo mėgstamą muziką, muzikinius pomėgius.	apibūdina savo mėgstamą muziką, muzikinius pomėgius.

5-6 klasė

Pasielkimu lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukstesnysis
A. Muzikavimas (dainavimas, grojimas)			
A1.1. Glaustai apibūdina atliekamą kūrinį, įvardija kelis svarbiausius jo bruožus.	A1.2. Apibūdina atliekamus skirtingo pobūdžio ar žanrų kūrinius. Parodo muzikos kalbos ir išraiškos priemonių (pvz., ritmas ir metras, melodija ir dermė, dinamika) bei struktūrų supratimą.	A1.3. Nagrinėja atliekamus skirtingo pobūdžio ar žanrų kūrinius. Paaiškina, kaip muzikinės kalbos ir išraiškos priemonės (pvz. ritmas ir metras, melodija ir dermė, harmonija, dinamika) ir struktūros naudojami kūrinio pobūdžiui atskleisti.	A1.4. Savarankiškai nagrinėja atliekamus skirtingo pobūdžio ar žanrų kūrinius, juos palygina. Išsamiai paaiškina, kaip muzikinės kalbos ir išraiškos priemonės (pvz. ritmas ir metras, melodija ir dermė, harmonija, dinamika) ir struktūros naudojami kūrinio pobūdžiui atskleisti.
A2.1. Kūrinį atlieka mokinių grupėje pagal savo išgales. Muzikuodami grupėje derinasi prie kitų.	A2.2. Pristato atliekamą kūrinį. Kūrinį atlieka tiksliai, išraiſkingai. Muzikuodamas grupėje, atlieka išgales atitinkančią partiją, derinasi pier kitų. Į(si)vertina atlikimo kokybę taikydamas pasiūlytus kriterijus.	A2.3. Pristato ir apibūdina atliekamą kūrinį. Atlieka kūrinį tiksliai ir išraiſkingai, atsižvelgdamas į kūrinio pobūdį ir žanro ypatumus. Muzikuodami grupėje derinasi prie kitų, atlieka pritarimo partijas (pvz., ostinato, burdonas ar akordai). Į(si)vertina atlikimo kokybę taikydamas aptartus kriterijus.	A2.4. Pristato ir apibūdina atliekamą kūrinį. Atlieka kūrinį tiksliai išraiſkingai ir muzikaliai, atsižvelgdamas į kūrinio pobūdį ir žanro ypatumus. Muzikuodami grupėje derinasi prie kitų, atlieka sudėtingesnes ar atsakingesmes partijas, rodo lyderystės požymių. Į(si)vertina atlikimo kokybę, taikydamas aptartus ar savo pasiūlytus kriterijus.
A3.1. Esant galimybei, dalyvauja renginiuose ar projektuose.	A3.2. Pagal išgales dalyvauja renginiuose ar projektuose. Atlieka galimybes atitinkančią vaidmenį ar užduotį. Vaidmenį ar užduotį.	A3.3. Dalyvauja įvairiuose renginiuose ar projektuose. Siūlo idėjas ir repertuarą, atlieka sutartą vaidmenį	A3.4. Aktyviai dalyvauja įvairiuose kultūriniuose renginiuose ar projektuose. Siūlo idėjas ir repertuarą, atlieka sutartą vaidmenį

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
		ar užduotį (pvz., atlikėjo, aktyvaus stebėtojo, kritiko).	ar užduotį (pvz., atlikėjo, aktyvaus stebėtojo, kritiko). Rodo iniciatyvą ir (arba) lyderystės požymius.
B. Muzikinė kūryba (improvizavimas, komponavimas, aranžavimas)			
B1.1. Pagal išgales improvizuoja ritminius ar melodinius darinius.	B1.2. Improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą.	B1.3. Improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Sukuria nuotaiką naudodamas sutartas priemones.	B1.4. Sklandžiai improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Išradingai ir tikslingai taiko sutartas priemones nuotaikai sukurti.
B2.1. Pagal išgales dalyvauja mokinių grupei komponuojant kūrinį ar jo dalį; padedamas fiksuoja jį simboliais ar įprasta notacija.	B2.2. Grupėje sukomponuoja apibrėžtos formos kūrinį ar jo dalį; jį užfiksuoja įprastine ar simboliškai notacija.	B2.3. Atsirenka idėjas muzikiniam sumanymui įgyvendinti. Sukomponuoja apibrėžtos formos kūrinį, jį užfiksuoja įprastine ar simboliškai notacija.	B2.4. Tikslingai atsirenka idėjas muzikiniam sumanymui įgyvendinti. Savarankiškai sukomponuoja apibrėžtos formos kūrinį, jį užfiksuoja įprastine ar simboliškai notacija; konsultuoja, teikia pagalbą kitiems.
B3.1. Pagal išgales dalyvauja pristatant kūrybos rezultatus. Paaškina sumanymą.	B3.2. Su grupe pasirinktu būdu pristato kūrybos rezultatus. Paaškina sumanymą, įvardija pasirinktas priemones. Įvertina kūrybą pagal siūlomus kriterijus.	B3.3. Kūrybos rezultatus pasirinktu būdu pristato įvairiose aplinkose. Apibūdina sumanymą, pagrindžia pasirinktas priemones. Įvertina kūrybą pagal sutartus kriterijus.	B3.4. Kūrybos rezultatus pasirinktu būdu pristato įvairiose aplinkose. Detaliai apibūdina ir pagrindžia sumanymą. Įvertina kūrybą pagal sutartus kriterijus; įvardina, ką galima tobulinti, teikia siūlymų.
C. Muzikos reiškinių ir kontekstų pažinimas			
C1.1 Atpažįsta ir įvardija būdingus žanrus pagal muzikinės kalbos ar išraiškos priemones. Padedamas nusako būdingiausius muzikinės kalbos elementus.	C1.2 Atpažįsta ir įvardija būdingus įvairių žanrų kūrinių muzikinės kalbos (pvz., melodika, ritmika, harmonija) bruožus. Būdingas muzikinės kalbos ar išraiškos priemones priskiria kūrinio žanrui.	C1.3 Nusako įvairių žanrų kūrinių muzikinės kalbos (pvz., melodika, ritmika, harmonija) ir išraiškos panašumus bei skirtumus. Padedamas paaškina, kaip muzikos	C1.4 Savarankiškai nusako ir paaškina įvairių žanrų kūrinių muzikinės kalbos (pvz., melodika, ritmika, harmonija) panašumus ir skirtumus. Nuodugniai paaškina, kaip muzikos

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
		kalbos ir išraiškos priemonės siejasi su kūrinio žanru.	kalbos ir išraiškos priemonės siejasi su kūrinio žanru.
C2.1 Įvardija būdingiausias pasirinkto žanro muzikos kūrinių savybes. Nusako patirtą įspūdį ir (arba) įvardija būdingas išraiškos priemones.	C2.2. Atpažįsta ir įvardija skirtingų žanrų muzikos kūrinių savybes. Patirtą įspūdį padedamas susieja su muzikinės išraiškos priemonėmis.	C2.3 Atpažįsta, įvardija ir aptaria įvairių žanrų muzikos kūrinių savybes. Kūrinių meninį įspūdį sieja su žanru būdingomis muzikinėmis savybėmis.	C2.4. Įvardija ir išsamiai aptaria įvairių žanrų muzikos kūrinių savybes, jas palygina. Kūrinių meninį įspūdį paaiškina ir pagrindžia žanru būdingomis muzikinėmis savybėmis.
C3.1. Nusako kai kurių muzikos kūrinių (ar reiškinių) paskirtį ar kontekstą.	C3.2. Įvardija skirtingus muzikos reiškinius, nusako jų paskirtį ar kontekstą. Nurodo sąsajas su kitais menais ir kitomis sritimis.	C3.3 Aptaria skirtingus muzikos reiškinius, jų paskirtį ir kontekstus. Apibūdina ryšius su kitais menais ir kitomis sritimis.	C3.4 Išsamiai aptaria skirtingus muzikos reiškinius, jų paskirtį ir kontekstus. Apibūdina ir paaiškina ryšius su kitais menais ir kitomis sritimis.
C4.1. Įvardija kai kuriuos savo aplinkos muzikos įvykius ar reiškinius. Įvardija savo mėgstamą muziką.	C4.2. Įvardija kai kuriuos Lietuvos, Europos ar pasaulio įvykius, reiškinius; padedamas juos aptaria pagal siūlomus kriterijus. Įvardija savo muzikinius pasirinkimus ar pomėgius.	C4.3 Įvardija ir apibūdina aktualius Lietuvos, Europos ar pasaulio įvykius ir reiškinius; juos vertina remdamiesi mokytojo siūlomais kriterijais. Įvardija ir pagrindžia savo muzikinius pasirinkimus bei pomėgius.	C4.4 Apibūdina ir nagrinėja aktualius Lietuvos, Europos ar pasaulio įvykius ir reiškinius; juos vertina remdamiesi mokytojo siūlomais ar savo surastais kriterijais. Išsamiai nusako savo muzikinius pasirinkimus bei pomėgius, argumentuotai juos pagrindžia.

7-8 klasė

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
A. Muzikavimas (dainavimas, grojimas)			
A1.1. Glaustai apibūdina atliekamą kūrinį, įvardija kelis svarbiausius jo žanru, kultūrai ar sbukultūrai būdingus bruožus.	A1.2. Apibūdina ir palygina atliekamus kūrinius. Įvardija skirtingų žanrų, kultūrų ar subkultūrų kūriniais būdingas muzikos kalbos ar išraiškos priemones.	A1.3. Nagrinėja ir palygina atliekamus kūrinius. Paaiškina, kaip muzikos kalbos ir išraiškos priemonės bei struktūros supratimas veikia	A1.4. Savarankiškai nagrinėja ir palygina atliekamus kūrinius. Išsamiai paaiškina, kaip muzikos kalbos ir išraiškos priemonės bei struktūros supratimas veikia skirtingų žanrų,

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
		skirtingų žanrų, kultūrų ar subkultūrų kūrinių interpretavimą.	kultūrų ar subkultūrų kūrinių interpretavimą.
A2.1. Kūrinių atlieka mokinių grupėje pagal savo išgales. Muzikuodamas grupėje atlieka adaptuotą partiją, derinasi prie kitų.	A2.2. Pristato atliekamą kūrinių, įvardija žanrą ar kultūrą. Atlieka kūrinių tiksliai ir išraiškingai, atsižvelgia į žanro ypatumus. Muzikuodamas grupėje, atlieka išgales atitinkančią partiją, derinasi prie kitų. Į(si)vertina atlikimo kokybę taikydamas pasiūlytus kriterijus.	A2.3. Pristato atliekamą kūrinių, įvardija žanrą ar kultūrą. Atlieka kūrinių tiksliai ir išraiškingai, taiko tam tikros kultūros (subkultūros) muzikai būdingas priemones. Muzikuodami grupėje atlieka ritmines ar harmonines pritarimo partijas. Atlikimo kokybei į(si)vertinti taiko susikrėtus ir aptartus kriterijus.	A2.4. Pristato ir apibūdina atliekamą kūrinių, įvardija žanrą ar kultūrą. Atlieka kūrinių tiksliai ir išraiškingai, tiksliai taiko tam tikros kultūros (subkultūros) muzikai būdingas priemones. Muzikuodami grupėje atlieka sudėtingesnes partijas, rodo lyderystės požymių. Atlikimo kokybei į(si)vertinti taiko aptartus ar savo pasiūlytus kriterijus.
A3.1. Pagal savo išgales dalyvauja formaliuose ar neformaliuose renginiuose ar projektuose.	A3.2. Dalyvauja kai kuriuose formaliuose ar neformaliuose renginiuose ar projektuose. Atlieka galimybes atitinkančią vaidmenį ar užduotį.	A3.3. Dalyvauja formaliuose ar neformaliuose renginiuose, bendradarbiauja juos organizuojant. Teikia siūlymų. Atlieka sutartą vaidmenį ar užduotį. Pristato renginius virtualioje erdvėje, laikydamasis saugumo ir autorinės etikos reikalavimų.	A3.4. Aktyviai dalyvauja formaliuose ar neformaliuose renginiuose, bendradarbiauja juos organizuojant, rodo iniciatyvą, ar lyderystės požymius. Atlieka atsakingą vaidmenį ar užduotį. Pristato renginius virtualioje erdvėje, laikydamasis saugumo ir autorinės etikos reikalavimų.
B. Muzikinė kūryba (improvizavimas, komponavimas, aranžavimas)			
B1.1. Pagal išgales improvizuoja ritminius ar melodinius darinius. Padedamas moksi panaudoti tam tikras žanrai ar subkultūrai būdingas priemones.	B1.2. Improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Padedamas pritaiko kai kurias žanrai ar subkultūrai būdingas priemones.	B1.3. Improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Panaudoja žanrai ar subkultūrai būdingas priemones (pvz., repą, svingo ritmą, bliuzo dermę ar kt.).	B1.4. Sklandžiai improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Išradingai ir tiksliai panaudoja žanrai ar subkultūrai būdingas priemones (pvz., repą, svingo ritmą, bliuzo dermę ar kt.).

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
B2.1. Dalyvauja įgyvendinant muzikinę idėją; padedamas panaudoja kai kurias žanro ar subkultūros priemones.	B2.2. Dalyvauja įgyvendinant muzikinę idėją, panaudoja kai kurias būdingas žanro ar subkultūros priemones. Kūrinių fiksuoja pasirinktu būdu.	B2.3 Įgyvendina muzikinę idėją pasirinkto žanro ar subkultūros priemonėmis. Kūrinių užfiksuoja įprastine ar simboliškai notacija (pvz. akordų simboliškai); įrašo ar užrašo pasirinktais įrankiais.	B2.4. Savarankiškai įgyvendina muzikinę idėją, tikslingai panaudodamas pasirinkto žanro ar subkultūros priemones. Kūrinių užfiksuoja įprastine ar simboliškai notacija (pvz. akordų simboliškai), įrašo ar užrašo pasirinktais įrankiais.
B3.1. Su grupe pasirinktu būdu pristato kūrybos rezultatus. Nusako ir paaiškina sumanymą. Vertinimui taiko siūlomus kriterijus.	B3.2. Kūrybos rezultatus su grupe pasirinktu būdu pristato pritaikydamas situacijai (spektakliui, projektui, kt.). Paaiškina sumanymą. Įvertina kūrybą pagal sutartus kriterijus.	B3.3. Kūrybos rezultatus pasirinktu būdu pristato pritaikydamas situacijai (koncertui, spektakliui, projektui, kt.). Paaiškina sumanymą, priemonių tikslingumą, savitumą. Įvertina kūrybą pagal pasirinktus kriterijus; įvardija argumentus.	B3.4. Kūrybos rezultatus pasirinktu būdu pristato pritaikydamas situacijai (koncertui, spektakliui, projektui, kt.). Nuodugniai paaiškina ir pagrindžia sumanymą. Įvertina kūrybą pagal pasirinktus kriterijus; įvardina, ką galima tobulinti, teikia siūlymų.
C. Muzikos reiškinių ir kontekstų pažinimas			
C1.1. Atpažįsta ir įvardija kūrinių žanrą, kultūrą ar subkultūrą. Padedamas nusako būdingiausias muzikinės kalbos ar išraiškos elementus.	C1.2. Pagal būdingus bruožus kūrinius priskiria žanrui, kultūrai (subkultūrai). Įvardija būdingas tam tikrų žanrų ar kultūrų (subkultūrų) muzikinės kalbos bei išraiškos priemones.	C1.3. Pagal muzikinės kalbos ir išraiškos savybes kūrinius priskiria žanrui, kultūrai (subkultūrai). Paaiškina, kaip muzikos elementai ir išraiškos priemonės naudojami tam tikros kultūros ar subkultūros muzikoje.	C1.4. Pagal muzikinės kalbos ir išraiškos savybes kūrinius priskiria, žanrui, kultūrai (subkultūrai) ar stiliui. Išsamiai paaiškina, kaip muzikos elementai ir išraiškos priemonės naudojami tam tikro žanro, kultūros ar subkultūros muzikoje; pateikia pavyzdžių.
C2.1. Nusako kūrinių išspūdį, įvardija kelias žanrui ar subkultūrai būdingas išraiškos priemones.	C2.2. Nusako objektyvų ir subjektyvų kūrinių išspūdį. Jį sieja su žanro, kultūros ar subkultūros ypatybėmis.	C2.3. Nagrinėja objektyvius ir subjektyvius kūrinių poveikio aspektus, sieja juos su kūrinių žanru, kultūra ar subkultūra. Aptaria išspūdį iš skirtingų perspektyvų.	C2.4. Išsamiai nagrinėja objektyvius ir subjektyvius kūrinių poveikio aspektus. Nagrinėja išspūdį iš skirtingų perspektyvų, jį pagrindžia

Pasiiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
			kūrinio žanro ar kultūros (subkultūros) savybėmis.
C3.1. Glaustai nusako kitų kultūrų muzikos savitumą.	C3.2. Palygina savo ir kitų kultūrų muzikos reiškinius. Nurodo sąsajas su kitais menais ar kitomis sritimis.	C3.3 Iš skirtingų perspektyvų palygina savo ir kitų kultūrų muzikos reiškinius. Pasitelkia kitų menų ir mokymosi patirtį.	C3.4 Išsamiai aptaria ir iš skirtingų perspektyvų palygina savo bei kitų kultūrų muzikos reiškinius. Išmoningai pasitelkia kitų menų ir mokymosi patirtį.
C4.1. Įvardija kelis svarbiausius Lietuvos ar pasaulio muzikos įvykius ar reiškinius. Įvardija ir apibūdina savo mėgstamą muziką.	C4.2 Aptaria kai kuriuos svarbesnius Lietuvos, Europos, pasaulio muzikos įvykius ar reiškinius; juos verina pagal siūlomus. Nusako ir pagrindžia savo muzikinius pomėgius ar pasirinkimus.	C4.3 Nagrinėja aktualius Lietuvos, Europos ir pasaulio muzikos įvykius ir reiškinius, juos vertina, remiasi klasėje aptartais kriterijais. Nusako ir argumentuotai pagrindžia savo muzikinius pasirinkimus ir pomėgius.	C4.4 Nagrinėja ir aktualius Lietuvos, Europos ir pasaulio muzikos įvykius ir reiškinius, juos vertina, remiasi klasėje aptartais ir savo siūlomais kriterijais. Išsamiai nusako ir argumentuotai pagrindžia savo muzikinius pasirinkimus ir pomėgius.

9-10 klasė

Pasiiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
A. Muzikavimas (dainavimas, grojimas)			
A1.1. Glaustai apibūdina atliekamus kūrinius, įvardija kelis svarbiausius jų stiliui būdingus bruožus.	A1.2. Apibūdina ir palygina atliekamus skirtingų stilių kūrinius. Įvardija skirtingų stilių kūriniams būdingas muzikos kalbos ar išraiškos priemones.	A1.3 Analizuoja ir palygina atliekamus skirtingų stilių kūrinius. Įvardija stilistinės išraiškos priemones, paaiškina, kaip jos padeda atskleisti tam tikro stiliaus (istorinio, kultūrinio) muzikos atlikimo ypatumus.	A1.4. Savarankiškai analizuoja ir palygina atliekamus skirtingų stilių kūrinius. Įvardija stilistinės išraiškos priemones, paaiškina, kaip jos padeda atskleisti tam tikro stiliaus (istorinio, kultūrinio) muzikos atlikimo ypatumus.
A2.1. Įvardija atliekamą kūrinį. Kūrinį atlieka mokinių grupėje pagal savo	A2.2. Pristato atliekamą kūrinį, įvardija jo kultūrinį ar istorinį stilių. Atlieka	A2.3. Pristato atliekamą kūrinį, nusako jo kultūrinį ar istorinį kontekstą,	A2.4. Pristato ir apibūdina atliekamą kūrinį, išsamiai nusako jo kultūrinį

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
išgales. Muzikuodamas grupėje atlieka išgales atitinkančią partiją, derinasi prie kitų. Įsivertina atlikimo kokybę.	kūrinį tiksliai ir išraiškingai, atsižvelgia į jo stiliaus įpatumus. Muzikuodamas grupėje, atlieka išgales atitinkančią partiją, derinasi prie kitų. Atlikimo kokybei į(si)vertinti taiko aptartus kriterijus.	interpretacinį sumanymą. Atlieka kūrinį tiksliai ir išraiškingai, taiko stiliui būdingas priemones. Ansamblyje derinasi prie kitų, atlieka pasirinktą partiją ar pritarimą. Taiko bendrus ir individualius kriterijus atlikimo kokybei į(si)vertinti.	ar istorinį kontekstą, interpretacinį sumanymą. Atlieka kūrinį tiksliai ir išraiškingai, tikslingia taiko stiliui būdingas priemones. Ansamblyje atlieka sudėtingesnes partijas, rodo lyderystės požymių. Taiko bendrus ir individualius kriterijus atlikimo kokybei į(si)vertinti.
A3.1. Pagal savo išgales dalyvauja formaliuose ar neformaliuose renginiuose ar projektuose ar prisideda juos organizuojant.	A3.2. Dalyvauja kai kuriuose formaliuose ar neformaliuose renginiuose. Pagal išgales bendradarbiauja juos organizuojant. Atlieka galimybes atitinkantį vaidmenį ar užduotį.	A3.3. Dalyvauja formaliuose ar neformaliuose renginiuose, bendradarbiauja juos organizuojant. Siūlo idėjų. Pasirenka geriausiai savo polinkius ir galimybes atskleidžiantį vaidmenį ar užduotį. Renginių medžiagą talpina virtualioje erdvėje, laikydamasis saugumo ir autorinės etikos reikalavimų.	A3.4. Aktyviai dalyvauja formaliuose ar neformaliuose renginiuose, bendradarbiauja juos organizuojant. Siūlo idėjų, rodo iniciatyvumą, lyderystės požymius. Pasirenka geriausiai savo polinkius ir galimybes atskleidžiantį vaidmenį ar užduotį. Renginių anonsuoja, medžiagą talpina virtualioje erdvėje, laikydamasis saugumo ir autorinės etikos reikalavimų.
B. Muzikinė kūryba (improvizavimas, komponavimas, aranžavimas)			
B1.1. Pagal išgales improvizuoja ritminius ar melodinius darinius. Padedamas panaudoja kai kurias tradicinei ar šiuolaikinei muzikai būdingas išraiškos priemones.	B1.2. Improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Padedamas pritaiko tam tikras tradicinei ar šiuolaikinei muzikai būdingas išraiškos priemones.	B1.3 Improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Panaudoja tradicinei ar šiuolaikinei muzikai būdingas išraiškos priemones.	B1.4 Sklandžiai improvizuoja ritminius, melodinius ar harmoninius darinius pagal sąlygą. Išradingai ir tikslingai panaudoja tradicinei ar šiuolaikinei muzikai būdingas išraiškos priemones
B2.1 Dalyvauja įgyvendinant muzikinę idėją; padedamas panaudoja kai kurias įprastas ar šiuolaikines kūrybos technikas.	B2.2 Dalyvauja įgyvendinant muzikinę idėją. Pritaiko kai kurias būdingas įprastas ar šiuolaikines kūrybos	B2.3 Įgyvendina muzikinę idėją pasirinktomis priemonėmis. Pritaiko įprastas ar šiuolaikines kūrybos technikas. Kūrinį užfiksuoja	B2.4 Savarankiškai įgyvendina muzikinę idėją tikslingai pasirinktomis priemonėmis. Išradingai panaudoja įpastas ar šiuolaikines kūrybos

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
	technikas. Kūrinio fragmentą (ar schemą) fiksuoja pasirinktu būdu.	įprastine ar simboliškai notacija; įrašo ar užrašo pasirinktais įrankiais.	technikas. Kūrinį užfiksuoja įprastine ar simboliškai notacija; įrašo ar užrašo pasirinktais įrankiais.
B3.1 Su grupe pasirinktu būdu pristato kūrybos rezultatus. Nusako ir paaiškina sumanymą ar įvardija komponavimo būdą. Vertinimui taiko siūlomus kriterijus.	B3.2. Kūrybos rezultatus su grupe pristato pasirinktu būdu, atsižvelgdamas į kontekstą ir aplinkybes. Įvardija pasirinktą komponavimo būdą ar techniką. Kūrybą įvertina pagal sutartus kriterijus.	B3.3. Kūrybos rezultatus pristato atsižvelgdamas į kontekstą ir aplinkybes. Paaiškina pasirinktą komponavimo būdą ar techniką, tinkamą sumanymui perteikti, vienovei ar įvairovei atskleisti. Pagal sutartus kriterijus į(si)vertina kūrybą, pagrindžia jos savitumą, aktualumą ar vertingumą.	B3.4. Kūrybos rezultatus pristato atsižvelgdamas į kontekstą ir aplinkybes. Nuodugniai paaiškina pasirinktą komponavimo būdą ar techniką, tinkamą sumanymui perteikti, vienovei ar įvairovei atskleisti ar savitumui išreikšti. Pagal sutartus ar savo siūlomus kriterijus įvertina kūrybą, pagrindžia jos aktualumą, vertingumą ar prognozę. Įvardija tobulinimo bei pritaikymo galimybes.
C. Muzikos reiškinių ir kontekstų pažinimas			
C1.1. Atpažįsta ir įvardija kūrinio stilų ar kultūrą. Glaustai nusako būdingiausias muzikinės kalbos ar išraiškos savybes.	C1.2. Pagal būdingus bruožus kūrinis priskiria priskiria konkrečiam stiliui ar kultūrai. Nusako kaip muzikos elementai ar išraiškos priemonės panaudojami tam tikrų stilų ar kultūrų muzikoje.	C1.3 Pagal muzikos kalbos ir išraiškos savybes muzikos kūrinis priskiria konkrečiam stiliui ar kultūrai. Nagrinėja ir palygina, kaip muzikos elementai ir išraiškos priemonės atsiskleidžia įvairių stilų ir kultūrų muzikoje.	C1.4. Pagal muzikos kalbos ir išraiškos savybes muzikos kūrinis priskiria stiliams ar kultūroms, juos klasifikuoja. Išsamiai nagrinėja ir lygina, kaip muzikos elementai ir išraiškos priemonės išreiškia skirtingų stilų ir kultūrų muzikos svitumą.
C2.1. Nusako pasirinkto žanro, stiliaus, kultūros muzikos kūrinio būdingas savybes, nusako meninį įspūdį.	C2.2. Palygina skirtingų žanrų, stilų, kultūrų muzikos kūrinio būdingas savybes, nusako meninį įspūdį. Pasiremia objektyviais bei subjektyviais kriterijais.	C2.3 Analizuoja įvairių žanrų, stilų, kultūrų muzikos kūrinio savybes ir meninį įspūdį. Jį interpretuoja pagal objektyvius ir subjektyvius kriterijus.	C2.4 Išsamiai analizuoja įvairių žanrų, stilų, kultūrų muzikos kūrinio savybes ir meninį įspūdį. Interpretaciją grindžia objektyviais ir subjektyviais kriterijais.

Pasiekimų lygiai			
I Slenkstinis	II Patenkinamas	III Pagrindinis	IV Aukštesnysis
<p>C3.1. Įvardija būdingus savo ir kitų kultūrų muzikos reiškinius, juos glaustai aptaria.</p>	<p>C3.2. Aptaria savo ir kitų kultūrų muzikos reiškinius, juos palygina. Nuomonei pagrįsti pasitelkia mokymosi patirtį.</p>	<p>C3.3. Iš skirtingų perspektyvų nagrinėja savo ir kitų kultūrų muzikos reiškinius, jų kontekstus ir funkcijas. Nuomonei pagrįsti pasitelkia mokymosi patirtį.</p>	<p>C3.4 Išsamiai nagrinėja savo ir kitų kultūrų muzikos reiškinius, jų kontekstus ir funkcijas iš įvairių perspektyvų. Nuomonei pagrįsti pasitelkia mokymosi patirtį ir kitų dalykų žinias.</p>
<p>C4.1. Įvardija kelis svarbiausius Lietuvos ar pasaulio muzikos įvykius ar reiškinius, padedamas juos vertina pagal siūlomus kriterijus. Įvardija ir apibūdina savo muzikinius pomėgius.</p>	<p>C4.2. Remdamasis pasiūlytais kriterijais apibūdina ir vertina ryškiausias Lietuvos, Europos ar pasaulio muzikinės kultūros įvykius. Etiškai išsako nuomonę apie savo ir kitų muzikinius pasirinkimus.</p>	<p>C4.3 Remdamasis sutartais kriterijais analizuoja, lygina, vertina Lietuvos, Europos, pasaulio muzikinės kultūros įvykius ir aktualijas. Konstruktiviai diskutuoja apie savo ir kitų muzikinius pasirinkimus ir patirtį.</p>	<p>C4.4 Remdamasis sutartais ar savo siūlomais kriterijais išsamiai analizuoja, lygina, vertina Lietuvos, Europos, pasaulio muzikinės kultūros įvykius ir aktualijas. Konstruktiviai ir ragumentuotai diskutuoja apie savo ir kitų muzikinius pasirinkimus ir patirtį.</p>